

TYÖTERVEYSHUOLLON ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUS TOIMINTAKERTOMUS 1.1.-31.12.2016

Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Oulun yliopisto, Tampereen yliopisto,
Turun yliopisto ja Työterveyshuollon virtuaaliyliopisto sekä muun
erikoislääkärikoulutuksen yhteistyön osalta Työterveyslaitos

Sisällys

TOIMINTAKERTOMUKSEN SISÄLTÖ.....	4
YLEISTÄ TYÖTERVEYSHUOLLON ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUKSESTA	4
TOIMINTASUUNNITELMATAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMA.....	5
Yleiset tavoitteet	5
Opetusmateriaalityö	6
Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen volyymit vuonna 2016.....	6
Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen voimavarat yliopistoissa.....	7
Yliopistojen yhteistyön käytäntöjä.....	8
Työterveyslaitosjakson kehittäminen	9
Julkaisutoiminta työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta	9
HELSINGIN YLIOPISTO	11
Yleistä	11
Ohjatut kurssit ja seminaarit	11
Itseopiskelukurssit.....	13
Kouluttajakoulutukset.....	13
Muu toiminta	14
ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO.....	15
Yleistä	15
Ohjatut kurssit ja seminaarit	15
Itseopiskelukurssit.....	16
Kouluttajalääkärikoulutus	16
Muu toiminta	17
OULUN YLIOPISTO	18
Yleistä	18
Ohjatut kurssit ja seminaarit	18
Itseopiskelukurssit.....	19
Kouluttajakoulutus.....	19
Muu toiminta	19
TAMPEREEN YLIOPISTO	21
Yleistä	21
Ohjatut kurssit ja seminaarit	21
Itseopiskelukurssit.....	22
Kouluttajalääkärikoulutus	22

Muu toiminta	23
TURUN YLIOPISTO	24
Yleistä	24
Ohjatut kurssit ja seminaarit	24
Itseopiskelukurssit.....	25
Kouluttajakoulutus	25
Muu toiminta	25
TYÖTERVEYSHUOLLON VIRTUAALIYLIOPISTO	26
YLEISTÄ	26
Verkkosivut ja sosiaalinen media	27
Moodle-oppimisympäristö (moodle.tthvyo.fi)	28
Videot	30
LIITETAULUKOT	32

TOIMINTAKERTOMUKSEN SISÄLTÖ

Tässä toimintakertomuksessa raportoidaan maamme viiden lääketieteellisen yliopiston työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen erillisrahoituslailla tuetun yhteisen toimintasuunnitelman mukainen toiminta vuodelta 2016. Toiminta lääkärin peruskoulutuksessa ja tutkimuksessa rajautuu kertomuksen ulkopuolelle.

YLEISTÄ TYÖTERVEYSHUOLLON ERIKOISLÄÄKÄRIKOULUTUKSESTA

Yliopistot vastaavat sosiaali- ja terveysministeriön (STM) alaisuuteen 1.2.2015 siirtyneestä erikoislääkärikoulutuksesta, joka perustuu lakiin terveydenhuollon ammattihenkilöistä, asetukseen erikoislääkärikoulutuksesta (STM 56/2015), tiedekuntien pysyväismääräyksiin, työterveyshuollon oppialalla yliopistojen yhteistyönä tehtyyn opetussuunnitelmaan (OPS) ja lokikirjaan sekä yliopistojen ja koulutuspaikkojen koulutuspaikkasopimukseen. Koulutuksen säädöksiä täsmennetään jatkossa STM:n erikoislääkärikoulutuksen koordinaatiojoaksessa, joka on aloittanut toimintansa vuonna 2015. Yliopistoille jää edelleen koulutuksen sisällöllinen vastuu. Yhteistyössä Työterveyslaitoksen ja koulutuspaikkojen verkoston kanssa on alan erikoislääkärikoulutukseen luotu toimiva ja tehokas, työelämän tarpeisiin vastaava koulutusjärjestelmä.

Työelämän rakenteiden, työn vaatimusten, tieteellisen tiedon ja lainsäädännön muutokset ovat viime vuosina tuoneet työterveyshuollolle uusia tehtäviä ja osaamisvaatimuksia. Työurien tukemiseksi tarvitaan osaavia työterveyshuollon erikoislääkäreitä tukemaan työkykyä ja estämään työkyvyttömyyttä. Lainsäädäntö edellyttää työterveyshuollossa päätoimisesti toimivilta lääkäreiltä erikoislääkärin pätevyyttä. Lähivuosien eläköitymiset huomioiden tarvitaan noin 44 uutta työterveyshuollon erikoislääkärinä vuosittain.

Erikoislääkärikoulutus on asetuksen mukaisesti ammatillista täydennyskoulutusta. Kuusivuotinen erikoislääkärikoulutus suoritetaan pääosin työssä oppien koulutusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Koulutusjärjestelmän osia ovat yliopistollisen opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden ja rakenteiden määrittely, yliopistojen antama neuvonta ja ohjaus, kouluttajalääkärin antama systemaattinen henkilökohtainen ohjaus, toimipaikkakoulutus, teoreettinen kurssimuotoinen koulutus sekä valtakunnallinen kuulustelu. Eriytyvän vaiheen koulutuksessa palvelua vaaditaan vuosi kliinisillä erikoisaloilla, kaksi vuotta koulutustyöterveysasemalla, puoli vuotta kuntoutuksen koulutuspaikassa ja puoli vuotta Työterveyslaitoksella. Koulutukseen kuuluu myös moniammatillinen johtamiskoulutus.

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutusta on vuodesta 2005 lähtien tuettu erillisellä määrärahoilla, jonka voimassaoloa on jatkettu vuoden 2017 loppuun. Rahoituslain mukainen sosiaali- ja terveysministeriön (STM) määräraha kohdentuu yliopistoille ja Työterveyslaitokselle sekä yksityisille terveyspalvelujen tuottajille ja työnantajien terveysasemille käytettäväksi työterveyshuollon erikoislääkärikoulutukseen, sen koordinaatioon ja kehittämiseen.

Rahoituslaki mahdollistaa kliinisen opettajan palkkaamisen kuhunkin yliopistoon. Koska yliopistoissa lääketieteen oppialojen resurssit määräytyvät pääosin perusopetuksen opetusvolyymeista, ne ovat täysin riittämättömät työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen tarpeisiin. Rahoituslaki sisältää myös yliopistoille yhteisen määrärahan, josta rahoitetaan Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston toiminta ja muu erikoislääkärikoulutuksen toiminta vuosittaisen yhteisen toimintasuunnitelman mukaisesti.

Rahoituslaki mahdollistaa korvaukset koulutuksesta myös yksityissektorin koulutuspaikoille, samaan tapaan kuin julkisen sektorin antamaa erikoislääkärikoulutusta tuetaan EVO-rahoituksella.

Työterveyslaitokselle suunnatulla rahalla on saatu erikoistuvien ja kouluttavien lääkärin lisätoimia. Näin on parannettu Työterveyslaitosjaksojen saatavuutta. Työterveyslaitos myös huolehtii koko rahoituslain

määrärahan hallinnoinnista ja raportoinnista STM:ön. Työterveyslaitoksen määrärahasta rahoitetaan myös verkoston pedagoginen erityisasiantuntija, joka tekee päätoimisesti yhteistyötä yliopistojen kanssa erikoislääkärikoulutuksen, etenkin kouluttajalääkärien koulutuksen tukemiseksi.

TOIMINTASUUNNITELMATAVOITTEET JA NIIDEN TOTEUTUMA

Yleiset tavoitteet

Erikoislääkärikoulutuksemme palvelulupauksen mukaan koulutamme työurien tukemiseen kykeneviä työterveyshuollon erikoislääkäreitä, jotka osaavat työn ja terveyden yhteensovittamisen, työkyvyn tukemisen sekä vaikuttavien toimenpiteiden suunnittelun yhteistyössä monitahoisten asiakkaiden kanssa. Toteutamme koulutuksen tehokkaasti, laadukkaasti ja määrällisesti riittävästi (mikäli rahoitus sen mahdollistaa) työelämän tarpeet ja lainsäädännön pätevyysvaatimukset huomioon ottaen.

Koulutuksen määrällisenä tavoitteena STM:n erikoislääkäritarvearvion mukaan on keskimäärin 44 uutta erikoislääkärinä vuosittain. Vuonna 2016 valmistui 36 erikoislääkärinä (taulukko 3). Useiden palvelunsa loppuun saaneiden erikoistujien valmistuminen siirtyi eri syistä vuoden 2017 alkupuolelle.

Sisällöllisesti koulutusta kehitettiin OPS 2015-17:n tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteina oli, että valmistuva työterveyshuollon erikoislääkäri

1. tuntee työn ja terveyden yhteydet ja osaa toimia työn terveyshaittojen ehkäisemiseksi ja työhön liittyvien voimavarojen edistämiseksi yksilöiden, työpaikkojen ja moniammatillisen työterveystiimin kanssa
2. osaa arvioida ja tukea yksilöiden työkykyä yhteistyössä työpaikan, terveydenhuollon, kuntoutuspalveluiden, sosiaalivakuutusjärjestelmän ja työvoimahallinnon kanssa
3. kykenee työterveysyhteistyössä asettamaan toiminnalle tavoitteita, perustelemaan tarpeellisia toimenpiteitä ja arvioimaan niiden vaikuttavuutta yhdessä asiakkaiden kanssa.

Taulukko 1: Opetuksen sisällöllisen kehittämisen yleiset tavoitteet ja toteutumat vuonna 2016

Lisätä opetuksen substansseja ja materiaaleja työkyvyn ja työllistymiskyvyn tukemisesta, toiminnan suunnittelusta ja arvioinnista, yleisestä työelämäosaamisesta.	Vuoden aikana järjestettiin Työllistymiskyvyn tukeminen –seminaari, joka loi myös pohjaa myöhemmin valmistettavalle verkkokurssille sekä suosittu työkyvyn tukemisen ja kuntoutuksen seminaari. Myös itseopiskelumateriaaleja päivitettiin. Työelämäosaamisen oppikirja valmistuu 2017.
Kehittää koulutuksen tutkimusperustaisuutta: a. tuoreeseen tutkimustietoon perustuvaa koulutusta, b. tutkimus- ja oppimisprosesseja tukevaa koulutusta, c. erikoistujien valmiuksia tutkimiseen sekä d. tutkimuksen ja koulutuksen vuorovaikutusta.	a. Kaikki tarjolla olevat kurssit on päivitetty kahden vuoden sisällä. b. Kouluttajan opas julkaistiin. c. Tutkimukseen ja tutkimustaitoihin liittyviä koulutuksia järjestettiin useita. d. Kuten edellä, kts. myös julkaisut ja yliopistokohtaiset toiminnot
Kehittää oppimisen arvioinnin käytäntöjä.	Käynnistettiin Kokea-projekti ml. EPA-arviointi. Seurattiin sekä kansainvälisiä käytäntöjä (UEMS) että muiden alojen kansallisia käytäntöjä (STM koordinaatiojaosto).
Kouluttajalääkärien koulutus tärkeänä keinona edellisiin.	Uusi Työterveyshuollon kouluttajalääkäriin opas valmistui. Valmisteltiin uusille kouluttajalääkäreille pakollista kouluttajalääkäriin peruskurssia.
Laatia verkko-opetuksen jatkokehittämissuunnitelma.	Käsitelty laajennetun koordinaatioryhmän kokouksessa.

Taulukko 2: Koulutusjärjestelmään liittyvät tavoitteet ja toteutumat vuonna 2016

Yhteiskunnallisesti tärkeän työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen rahoituksen jatkuminen myös rahoituslakikauden jälkeen.	Koordinaatioryhmän valmistamat perustelutekstit ja muut dokumentit sekä yhteydenpito päättäjiin ja yhteistyökumppaneihin professori Kari Reijulan johdolla ja STM:n työterveyshuollon virkamiesten suuntaan professori Kimmo Räsänen johdolla.
Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen erityiskysymysten huomioon ottaminen uudistettaessa kaikkien alojen erikoislääkärikoulutuksen rakenteita.	STM:n erikoislääkärikoulutuksen koordinaatio-jaoksessa pysyvänä asiantuntijana 2015-16 toimi professori Leena Ala-Mursula.

Opetusmateriaalityö

Työterveyshuollon kouluttajalääkäreille suunnattu uusi kouluttajan opas Kysy, kuuntele, kannusta ja kehity valmistui painettuna marraskuussa ja julkaistiin erikoislääkärikoulutuksen valtakunnallisen seminaarin yhteydessä. Oppaan sisältö koostuu erikoislääkärikoulutuksen kontekstin avaamisesta ja koulutuksessa tapahtuvan oppimisen, erityisesti työssä oppimisen, sen ohjaamisen sekä arvioinnin kuvaamisesta. Oppaan toimitus- ja kirjoitustyö toteutettiin työryhmässä, johon kuului edustajia Helsingin, Itä-Suomen ja Oulun yliopistoista. Oppaan päätoimittajana toimi pedagoginen asiantuntija Ritva Horppu.

Viiden yliopiston ja Duodecimin yhteistyönä käynnistettiin vuonna 2015 Työelämä-oppikirjan kokoaminen työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen oppimistavoitteiden mukaisiin tarpeisiin. Oppikirjan päätoimittajana toimii erikoislääkäri Torsten Michelsen, joka ideoi yhdessä kirjan toimituskunnan (pj. Kari Reijula, Leena Ala-Mursula, Kimmo Räsänen ja Jukka Uitti) kanssa kirjan sisällön sekä nimesi oppikirjan lukujen kirjoittajat. Kirja käsittelee laajasti työelämän osa-alueita, joilla on merkitystä yhteiskunnan ja työpaikkojen toimintaan sekä suoraan tai välillisesti työntekijöiden hyvinvointiin ja terveyteen. Vastaavaa oppikirjaa ei ole työelämästä kirjoitettu lääketieteen ja terveydenhuollon asiantuntijoille. Kirja auttaa työterveyshuoltoon erikoistuvia ymmärtämään oman niitä työnsä keskeisiä osa-alueita työterveyshuollossa, joita ei ole käyty läpi lääketieteen perusopetuksessa tai erikoistumisen aikana muissa yhteyksissä. Kirja valmistuu vuoden 2017 syksyllä.

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen volyymit vuonna 2016

Työterveyshuolto on maassamme toiseksi suosituin erikoistumisala yleislääketieteen jälkeen. Vuonna 2016 yliopistoissa oli kirjoilla 892 työterveyshuoltoon erikoistujaa, joista 80 aloitti opintonsa vuonna 2016 (Taulukko 3). Valmistuneiden 36 erikoislääkäriin määrä jäi tänä vuonna jonkin verran alle kolmen vuoden keskiarvon (42).

Taulukko 3. Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutus yliopistoittain 2016 sekä erikoislääkäreiden sijoittuminen erva-alueittain**

Yliopisto	Erikois- tuvat	2016 aloitta- neet	Koulut- taja- lääkärit	Koulutus- paikka- sopimukset	Valmistuneet erikoislääkärit	Valmis- tuneet 2014-16	Tth-eri/erva- alue
Helsinki	334	29	102	73	9	11	341
Itä-Suomi	110	9	49	33	4	5	105
Oulu	133	8	65	29	9	8	121
Tampere	195	24	85	42	10	12	179
Turku	120	10	30	31	4	6	115

Yhteensä	892	80	331	208	36	42	863*
-----------------	-----	----	-----	-----	----	----	------

*SLL Lääkärit Suomessa 2016 s. 17, taulukko 2.1. **Erva-alue = erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue.

Työterveyshuolto Suomessa 2015 katsauksen mukaan päätoimisista työterveyshuollossa toimivista lääkäreistä 47 prosenttia oli työterveyshuollon erikoislääkäreitä. Osuus oli 37 % kunnallisella sektorilla ja 50 % yksityisellä sektorilla. Vuonna 2010 työterveyshuollon erikoislääkäreiden osuus päätoimisista työterveyslääkäreistä nousi yli puoleen, mutta kääntyi uudelleen laskuun 2015 tultaessa, vaikka vuosittain valmistuneiden erikoislääkäreiden määrää on pysynyt vakaana erillisrahoituksen aikana vuodesta 2006 alkaen. Vuoden 2015 lopussa työterveyshuollossa toimivien lääkäreiden yhteenlaskettu työpanos oli 1804 henkilötyövuotta ja lääkärien toimia oli yhteensä 2832. Toisin sanoen työterveyshuollossa toimi paljon osa-aikaisia lääkäreitä. Työterveyshuollon erikoislääkäri hoiti 928 (33 %) kaikista toimista. Noin 600 työterveyshuollossa toimivaa lääkäriä ei ollut suorittanut pätevöittävää koulutusta tai ollut erikoistumassa työterveyshuoltoon.

Suomen Lääkäriliiton Lääkärit Suomessa 2016 -vuositilaston mukaan työikäisiä työterveyshuollon erikoislääkäreitä oli 863. Vuoden 2014 Lääkärit Suomessa –tilastossa heitä oli 836, ja heistä 795 lääkärillä työterveyshuolto oli viimeksi suoritettu erikoisala.

SLL:n erikoislääkäriennusteen mukaan vuonna 2030 työterveyshuollon erikoislääkäreitä on 1024 eli vuoden 2014 tilanteeseen nähden lisäystä ennustetaan 210 erikoislääkärinä (+26 prosenttia, ennusteen vaihteluväli +166-254 erikoislääkärinä).

Koulutuspaikkasopimusten kautta yliopistoilla on toimiva yhteys lähes puoleen työterveyshuoltoyksikköjä. Työterveyshuolto Suomessa 2015 –katsauksessa työterveysyksiköiden määrä oli 406 (475 yksikköä vuonna 2012) ja palveluiden piiriin kuului noin 1,9 miljoonaa henkilöä. Henkilöasiakkaista 58 % (50 %) sai palvelut lääkärikeskuksista, 8 % (15 %) terveyskeskusten työterveyshuollosta, 21 % (21 %) kunnallisista liikelaitoksista ja osakeyhtiöistä, 9 % (9 %) työnantajien omista ja 5 % (4 %) työnantajien yhteisistä yksiköistä.

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen voimavarat yliopistoissa

Yliopistojen perusrahoituksella erikoislääkärikoulutuksen voimavarat olivat hyvin niukat myös vuonna 2016. Käytännössä perusrahoituksella oli käytettävissä vain professorien työpanosta. Professorit toimivat yliopistoissaan erikoislääkärikoulutuksen vastuuhenkilöinä osan työajastaan, minkä lisäksi heillä on runsaasti oppialan perusopetuksen, tutkimuksen ja hallinnon tehtäviä.

Itä-Suomen yliopistossa on perusrahoituksella kokoaikainen professuuri, joka on täytetty määräaikaaisesti 1.4.2012–31.3.2017. Helsingin yliopistossa on perusrahoituksella täysiaikainen 1.9.2014 toistaiseksi täytetty professuuri. Tampereen yliopistossa on yliopiston, Työsuojelurahaston ja yritysten ja organisaatioiden yhteisrahoituksella viideksi vuodeksi vv. 2013 – 17 kokoaikainen työterveyden professuuri. Turun yliopistossa työterveyshuollon ja työlääkätieteen professorin toimi vakinaistettiin vuonna 2015 ja virkanimikkeeksi tuli työterveyshuollon ja ympäristölääkätieteen professori. Työsuojelurahaston osarahoituksen päätyttyä professorin toimen on rahoittanut Turun yliopisto. Oulun yliopistossa on perusrahoituksella osa-aikainen (50 %) professuuri.

Itä-Suomen yliopistossa opetushoitaja tukee osa-aikaisesti erikoislääkärikoulutusta 20 %:n työpanoksella. Perusrahoituksella toimivien Tampereen yliopisto-opettajan ja Helsingin osa-aikaisen (15 %) klinisen opettajan tehtäviin ei kuulu erikoislääkärikoulutus, vaan lääketieteen perusopetus ja tutkimus, Tampereella myös terveystieteiden opetus ja tutkimus.

Erillislain mukainen rahoitus on siten ollut vuonna 2016 välttämätön tuki työterveyshuollon erikoislääkärikoulutukselle. Sen turvin on ollut mahdollista palkata 100 % kliininen opettaja viiteen yliopistoon. Käytännössä osa-aikaiset ratkaisut ovat olleet yleisiä, ratkaisuilla on varmistettu kokoneiden työterveyshuollon erikoislääkäreiden palkkaaminen näihin tehtäviin. Lisäksi Helsingin yliopiston koordinoimaan Työterveyshuollon virtuaaliyliopistoon on voitu palkata osa-aikaisesti 20 % koordinoiva kliininen opettaja sekä 100 % valtakunnallinen verkkopedagogi. Vuoden 2016 lopulla valtakunnallinen verkkopedagogi siirtyi osa-aikaiseksi (20 %). Muihin yliopistoihin on palkattu verkkopedagogi- ja koordinaattori työvoimaa virtuaaliyliopiston ja muun erikoislääkärikoulutuksen yhteisessä toimintasuunnitelmassa kuvattuihin tehtäviin. Verkoston pedagoginen erityisasiantuntija siirtyi muihin tehtäviin vuoden 2016 lopussa.

Taulukko 4. Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen henkilötyövuosien toteuma vuonna 2016 (100 % = henkilötyövuosi).

Yliopisto	TTHVYO	Helsinki	Itä-Suomi	Oulu	Tampere	Turku
Professori		100 %	100 %	50 %	100 %	100 %
Kl./yliopisto-op.	20 %	100 %	100 %	80 %	100 %	100 %
Verkkopedagogi	100 %		100 %	60 %	30 %	40 %
Pedagogi		20 %*	20 %*	20 %*	20 %*	20 %*
Koordinaattori		100 %				
Opetushoitaja			20 %			
Yhteensä htv	1,2 htv	3,2 htv	3,4 htv	2,1 htv	2,4 htv	2,6 htv

Normaali teksti: palkkaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen rahoituslain määrärahalla. **Lihavoitu teksti: palkkaus muuta kautta (esim. yliopistojen perusrahoituksella) – henkilöillä myös muita kuin erikoislääkärikoulutuksen tehtäviä.** * Työsuhte Työterveyslaitoksella, tehtävät yliopistojen erikoislääkäri-koulutuksen tukena.

Yliopistojen yhteistyön käytäntöjä

Yliopistot jatkoivat tiivistä yhteistyötä vuonna 2016. Yhteisten käytäntöjen linjauksia tekevässä, professorien muodostamassa koordinaatioryhmässä toimi puheenjohtajana prof. Kimmo Räsänen Itä-Suomen yliopistosta. Koordinaatioryhmä kokoontui 7 kertaa.

Laajennettu koordinaatioryhmä kokoontui kaksi kertaa, maaliskuussa ja syyskuussa Tuohilammella. Ryhmään kuuluvat professorien lisäksi kliiniset opettajat, verkkopedagogit, suunnittelija ja opetushoitaja sekä yliopistojen koulutuspäälliköt. Syksyllä Tuohilammen kokoukseen osallistui laajasti myös sidosryhmien edustajia (STM, TTL, EK, SAK, STTK, STLY).

Kliinisten opettajien ja kouluttajakoulutuksen työryhmien kokouksia pidettiin seitsemän kertaa. Puheenjohtajana toimi kliininen opettaja Jarmo Heikkinen Itä-Suomen yliopistosta.

Kentällä tapahtuvan koulutuksen tärkeänä tukena jatkettiin kouluttajakoulutuksen tarjontaa kahdella vaihtoehtoisella mallilla: prosessimaisina noin puoli vuotta kestävinä koulutuksina yliopistokohtaisin variaatioin sekä kahdeksasta puolipäiväisestä moduulista koostuvina moduulikoulutuksina. Uutta kouluttajan opasta valmisteltiin pedagogisen erityisasiantuntijan Ritva Horpun johdolla. Vuoden lopulla aloitettiin myös uusille kouluttajille suunnitellun kouluttajan peruskurssin (verkkokurssi) valmistelut.

Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston työryhmän työskentelyä kuvataan tarkemmin jäljempänä. Koulutukseen liittyvien sopimuskäytäntöjen valmistelua jatkettiin ja jatketaan edelleen vuonna 2017.

Kaikki yliopistot antoivat neuvontaa ja ohjausta työterveyshuoltoon erikoistuville lääkäreille, kouluttajalääkäreille ja koulutuspaikkojen edustajille ja tarvittaessa muille koulutuksen sidosryhmille. Kaikki huolehtivat osaltaan myös opintohallinnollisista asioista. Alueellista toimintaa ja verkostotyötä koordinoitiin yliopistojen omissa työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen tiimeissä.

Kaikki yliopistot toteuttivat viestintää omien sähköpostilistojensa ja kotisivujensa sekä yhteisen virtuaaliyliopiston kautta (tapahtumat, uutiset, blogikirjoitukset, Facebook ja Twitter). Toimintaa esiteltiin erilaisilla koulutus-, seminaari- ja tapahtumapäivillä. Myös Työterveyslääkärilehteä hyödynnettiin viestinnässä.

Erikoistujille ja heidän kouluttajalääkäreilleen järjestettiin koulutusta yhteisessä toimintasuunnitelmassa suunnitellulla tavalla, yliopistokohtaisissa osioissa ja yhteenvetotaulukoissa jäljempänä kuvatusti. Riippumatta siitä, minkä yliopiston kirjoilla erikoistujat ja kouluttajat olivat, he voivat osallistua kaikkien yliopistojen järjestämiin koulutuksiin, ja tätä mahdollisuutta myös hyödynnettiin.

Oppialan opetussuunnitelma on sisällöllisesti kaikilla yliopistoilla yhtenevä ottaen kuitenkin huomioon alueelliset mahdollisuudet ja järjestelyt. Lokikirja on täysin yhtenevä. Yhteinen erikoislääkärikoulutuksen toimintasuunnitelma ja –kertomus laaditaan vuosittain.

Työterveyslaitosjakson kehittäminen

Työterveyslaitosjakson sisällöllistä kehittämistä jatkettiin TTL:n kouluttajien valtakunnallisessa työryhmässä. Kehittämistyössä rakennettiin sisältömoduuleja työlääkätieteen keskeisistä aihealueista. Sisältömoduulit koostuvat luennoista ja ryhmäopetuksesta ja TTL-jaksolla olevien erikoistuvien lääkäreiden itsenäisestä työskentelystä. Jaksoon liittyvä verkkokoulutusmateriaali on tuotettu Moodle-oppimis-ympäristöön, joka avataan TTL-jaksolla olevien erikoistuvien lääkäreiden käyttöön tammikuussa 2017.

Julkaisu- ja toiminta työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta

Julkaisut

Ala-Mursula L, Heikkinen J, Horppu R, Päätaalo K & Toivonen A. Kysy, kuuntele, kannusta ja kehity – Työterveyshuollon kouluttajalääkärin opas. Helsinki 2016 103 s.

Ala-Mursula L, Räsänen K. Työelämän ja terveydenhuollon rajalla. Tiedepääkirjoitus. Suomen Lääkärilehti 2016;71:21:1500.

Heikkinen J, Rytkönen M & Räsänen K: The specialist physician training program in occupational health care in Finland. Kirjassa Susanna Järvelin-Pasanen (ed.). NES2016 – Ergonomics in Theory and Practice. Publications of the University of Eastern Finland. Reports and studies in Health Sciences. 2016:146-150.

Jungewelter S: Arbeitsmedizin made in Germany? Jawoll! Työterveyslääkäri 2/2016 s. 27-29.

Mölsä K: Vuoden 2015 kouluttajalääkäri Kari Mölsän juhlapuhe Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen valtakunnallisessa seminaarissa 25.11.2015. Työterveyslääkäri 1/2016 s. 119-121.

Palosaari M, Toivonen A, Helaskoski E, Selänne L & Reijula K: Erikoistuvan polku – oletko kartalla? Työterveyslääkäri 1/2016 s. 122-125.

Selänne L, Rytönen M, Päätaalo K, Parviainen H, Liukkonen V & Leino T: Työterveyshuollon virtuaaliyliopisto – verkko- ja lähikoulutusta yli yliopistorajojen (pdf). Teoksessa Joutsenvirta T & Myyry L (toim.): Sulautuvaa opetusta, käännteistä oppimista. Valtiotieteellisen tiedekunnan opetuksen kehittämispalvelut 2016 s. 67-75.

Esitykset ja posterit kongresseissa ja kokouksissa

Heikkinen J, Rytönen M & Räsänen K: The specialist physician training program in occupational health care in Finland (abstrakti, pdf). NES2016 – Ergonomics in Theory and Practice, poster.

Selänne L, Rytönen M & Parviainen H: Mistä on hyvät verkkokurssit tehty? ITK2016, Chat & foto –esitys.

HELSINGIN YLIOPISTO

Yleistä

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutusta tarjotaan Helsingin yliopistossa noin 334 erikoistuvalla lääkärille ja kouluttajakoulutusta noin 102 kouluttajalle 73 koulutuspaikassa. Helsingin yliopistossa on toiminut 1.9.2014 alkaen 100 % työterveyden oppialan professori. Helsingin yliopiston työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen tiimissä koulutusta suunnitteli ja toteutti vuonna 2016 professorin johdolla viisi osa-aikaista kliinistä opettajaa, verkko-opetuksen asiantuntija ja koordinaattori. Koordinaattori toimi myös valtakunnallisissa projekteissa. Tiimi koordinoi lisäksi Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston valtakunnallista toimintaa yhden osa-aikaisen kliinisen opettajan ja verkkopedagogin voimin. Asiantuntijapalveluita tiimille tarjosi Työterveyslaitokselle palkattu viiden yliopiston yhteinen pedagoginen asiantuntija.

Työterveyden oppiala sijoittui vuoden 2014 loppuun asti Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan Hjelt-instituuttiin. Yliopiston organisaatiouudistuksen myötä oppiala siirtyi v. 2015 laitoksettoman tiedekunnan Clinicum-yksikköön ja osaksi Kansanterveystieteen osastoa. Tiimin toimitilat ovat sijainneet maaliskuusta 2016 lähtien Biomedicum 2:ssa (Tukholmankatu 8).

Loppuvuodesta 2015 toteutettu koulutuspaikkasopimusten päivityskierros päivitti vuoden 2016 aikana koulutuspaikkasopimukset ajan tasalle. Taitava toimija –hankkeen myötä koulutuspaikkayhteistyötä tukevaa toimintaa on pyritty lisäämään ja vuonna 2016 suunniteltiin Ajan hermolla seminaarisarjan toteutusta alkamaan kevästä 2017.

Vuonna 2016 suunniteltiin ja käynnistettiin kompetenssien kehittymisen arviointia koskeva KOKEA –projekti. HY:n tiimi on aktiivisesti mukana kappaleessa ”Opetusmateriaalityö” mainittujen kouluttajan oppaan ja Perustietoa työelämästä -oppikirjan valmistamisessa. Oppaiden rahoitus on virtuaaliyliopiston budjetin HY:n osuudessa.

Ohjatut kurssit ja seminaarit

Eettisesti haastavat tilanteet työterveyslääkäriin työssä (uusi kurssi)

Ajankohta: suunnittelu syksy 2016 ja toteutus 2017.

Eettisesti haastavat tilanteet työterveyslääkäriin työssä työpajat suunniteltiin vuoden 2016 aikana ja ne toteutetaan keväällä (kaksi työpajaa) ja syksyllä (yksi työpaja) 2017. Työpajoissa käsitellään työterveyslääkäriin työssään kohtaamia eettisiä haasteita ja sitä, miten näitä voi käsitellä.

Jatkostarttiseminaari jo pidempään erikoistuville 9.6.2016

Jatkostarttiseminaari on tarkoitettu pidempään opiskelleille erikoistuville lääkäreille, joilla erikoistumisen eteneminen on syystä tai toisesta hidastunut. Seminaarissa pohditaan yhdessä osallistujien kanssa keinoja erikoistumisen loppuun saattamiseksi. Jatkostarttiseminaariin osallistui tällä kertaa yhteensä kahdeksan erikoistuvaa lääkäriä ja viisi kouluttajalääkäriä.

Mitä kuntoutuksesta pitää tietää työterveyshuollossa? 15.11.2016

Kurssilla perehdyttiin viimeisimpiin kuntoutuksessa tapahtuneisiin uudistuksiin, miten ne vaikuttavat työterveyshuoltoon ja miten työterveyshuollossa ja työpaikalla kuntoutuksen eri keinoja voi käyttää työssä jatkamisen ja työhön paluun tukemisessa. Kurssille osallistui yhteensä noin 80 erikoistuvaa ja heitä ohjaavaa kouluttajalääkäriä paikan päällä ja Skypen välityksellä. Kurssin luennot ja materiaali on vapaasti käytettävissä osoitteessa: <https://moodle.tthvvo.fi/course/view.php?id=660>

Sisäilmaongelmien arviointi työterveyslääkäriin työssä

Kurssi järjestettiin lähiopetuksena 29.11.2016. Koulutuksen tavoitteena oli esitellä työterveyshuollon hyviä käytäntöjä, toimintamalleja ja työkaluja työpaikan sisäilmaongelmien hallintaan sekä sisäilmasta oireilevan potilaan kohtaamiseen. Kurssin läpikäytyään työterveyshuoltoon erikoistuva lääkäri tuntee muun muassa: keskeisimmät työpaikan sisäilmaongelmien aiheuttajat ja niiden yleisyyden sekä työterveyshuollon moniammatillisen toiminnan pääpiirteet sisäilmaongelmien tunnistamisessa ja hallinnassa. Kurssille ilmoittautui 17 osallistujaa, joista 12 oli erikoistujia ja viisi kouluttajaa.

Starttiseminaari erikoistumisensa aloittaneille 29.1. ja 23.9.2016

Starttiseminaareihin osallistui yhteensä 24 erikoistumisensa aloittavaa lääkäriä ja seitsemän kouluttajalääkäriä. Vuorovaikutteisissa seminaareissa uudet erikoistujat ja heidän kouluttajansa tutustuivat erikoislääkärikoulutuksen rakenteeseen ja oppimistavoitteisiin, henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimiseen ja Virtuaaliyliopiston koulutustarjontaan.

Terveyden edistäminen työterveystoiminnassa 10.8.-31.12.2016

Kurssin tavoitteena oli 1) ymmärtää terveyden edistämisen käsite ja monimuotoisuus, 2) tiedostaa työterveyslääkäriin mahdollisuus edistää terveyttä ja sitä kautta työ- ja toimintakykyä moniammatillisesti ja yhteistyössä työpaikan ja muiden toimijatahojen kanssa, 3) tuntea ja osata käyttää jotain terveyden edistämisen yksilö- ja ryhmämuotoisista menetelmistä ja 4) oppia hallitsemaan paremmin vuorovaikutustilanteita terveyden edistämistoiminnassa. Kurssi koostui verkkotyöskentelystä ja omassa työssä tehdystä yksilöön tai työyhteisöön kohdistuneesta tutoroidusta terveyden edistämisen harjoituksesta.

Tutkimustaitokoulutus

Työterveyden tutkijaverkoston tapaamisia järjestettiin vuoden aikana yhteensä seitsemän. Kevään aikana tapaamisia pidettiin viisi ja syksyllä kaksi. Verkoston tavoitteena on tarjota erikoistuville lääkäreille suunnattua tutkimustaitokoulutusta, auttaa tutkitun ja luotettavan tiedon etsimisessä, ymmärtämisessä ja soveltamisessa työterveyshuollon työssä sekä tukea tieteellistä tutkimusta tekeviä erikoistujia. Tapaamisissa käsiteltiin verkoston tutkijoiden omia tutkimuksia, seurattiin dosenttiluentoja ja tutustuttiin tieteellisen kirjoittamisen teemoihin. Verkostoon kuului loppuvuodesta 2016 yhteensä 29 tutkijaa, joista kolme väitteli vuoden aikana.

Työelämätuntemusta työterveyslääkärille 5.9. -14.11.2016

Kurssilla paneuduttiin niihin keskeisiin asioihin, jotka työterveyslääkäriin tulee hallita työelämän tuotannollisista ja taloudellisista periaatteista. Kurssilla käytiin läpi viisi artikkelia 2017 valmistuvasta työelämää käsittelevästä tenttikirjasta. Kurssin suoritti yhdeksän erikoistujaa ja yksi kouluttajalääkäri.

Työpaikkaselvitys 22.9.- 31.12.2016

Kurssin tavoitteena oli lisätä työterveyshuoltoon erikoistuvan lääkärin valmiuksia suunnitella ja toteuttaa perustyöpaikkaselvitys niin, että se tukee työpaikan työturvallisuustoimintaa ja ohjaa työterveyshuollon toteuttamista. Kurssi koostui lähiopiskelupäivästä, kurssilla tehdystä videovälitteisestä etätyöpaikkaselvityksestä, verkkotyöskentelystä ja itse tehdystä ohjatusta työpaikkaselvityksestä.

Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma-kurssi (tth-es)

Kurssi järjestettiin vuoden 2016 aikana kahdesti starttiseminaareista alkaen. Kurssin aikana erikoistujat rakentavat osatehtävien avulla henkilökohtaisen erikoistumissuunnitelmansa. Koulutuksesta myönnetään 10 tuntia teoreettista kurssimuotoista koulutusta. Kurssin suoritti yhteensä 10 erikoistujaa

Työterveyshuoltoa ruotsiksi - Företagshälsövärd på svenska 4.4. – 12.5.2016

Kurssi antoi valmiuksia käyttää ruotsia työterveyshuollossa sekä suullisesti että kirjallisesti. Kurssilla käytiin läpi tavallisimmat työterveysyhteistyön käytännön prosessien tilanteet ja sanasto ruotsiksi. Kurssi oli tarkoitettu ruotsia työssään käyttäville erikoistuville, jotka tekevät yhteistyötä ruotsinkielisten yritysten edustajien ja työntekijöiden kanssa. Kurssi sisälsi kaksi lähipäivää, luentoja ja ryhmätöitä sekä tehtävän lähipäivien välissä. Kurssille osallistujat 14 sekä ohjaajat 5.

Työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyö: toiminta häirintätapauksissa

Kurssilla oli tarkoitus perehtyä työsuojelutoimintaan yrityksissä ja työsuojelutarkastustoimintaan Suomessa pitäen pääfokus häirintään kohdistuvissa tilanteissa. Kurssille ilmoittautui ainoastaan kolme osallistujaa. Osallistujapulan vuoksi kurssi peruttiin toistamiseen.

Itseopiskelukurssit

Vuoden aikana valmisteltiin **Kemikaalien terveysriskien arviointi ja hallinta** -kurssi. **Työnäkökurssi** päivitettiin. **Kuljetusala- ja ajoterveystepauksia** -kurssin päivitys aloitettiin, työ jatkuu vuonna 2017. Samoin **Tehokas tiedonhaku** -kurssin päivitys aloitettiin, mutta kurssin julkaiseminen siirtyi vuodelle 2017. Kurssilla käsitellään mm. tiedonhaun perusteita, tärkeimpiä työterveyshuollon tiedonlähteitä ja internet-hakukoneiden tehokasta käyttöä.

Kuntoutus ja työkyvyn tuki, Melu ja työ, Sisäilmaongelmien arviointi työterveyslääkärin työssä, Tapauspankki: kliinisiä tapauksia sekä **Työpaikkaselvitys** -kurssien päivitys siirtyi vuodelle 2017.

B-lausunto: Miksi ja mihin kirjoitan hyvän lausunnon? Työterveyshuollon erikoislääkärin yksi keskeinen osaamisalue on työ- ja toimintakyvyn arviointi. Itseopiskelukurssilla painotetaan potilastapauksiin liittyvän harjoittelun lisäksi laajempaa ymmärrystä siitä, mitä tarkoitusta varten ja miksi B-lausuntoja kirjoitetaan. Kurssin päivitys aloitettiin vuonna 2016.

E-lausunnot ja tapaturmat -kurssin jälkeen osallistuja osaa laatia hyvän E-lausunnon, tuntee E-lausunnon käyttöaiheet ja tuntee tapaturmalajien perustiedot, lainsäädännölliset ja käytännölliset erot sekä korvausten sisällöt (ammattitaudit pois lukien) koskien sosiaali- ja lakisääteisiä vakuutuksia.

Tunnista tärinän terveysvaikutukset -kurssin tietoaineisto sisältää materiaalia koko kehon tärinästä. Kliininen osio keskittyy vain käsiin kohdistuvan tärinän aiheuttamaan ammattitautiin: tärinätautiin. Kurssia tehtiin asiantuntijatyönä vuonna 2016 ja se avattiin vuoden 2017 alussa.

Tupakoinnin lopettamisen tuki työterveyshuollossa

Kurssin käytyään osallistuja osaa suunnitella tupakoinnin lopettamisen tukitoimia yhteistyössä työpaikan kanssa, osaa organisoida moniammatillisesti toteutetun tupakasta vieroituksen omassa työterveys-huoltoyksikössä sekä tuntee "Tupakkariippuvuus ja tupakasta vieroitus" Käypä hoito -suosituksen mukaisen potilaan kohtaamisen tupakasta vieroituksessa.

Kouluttajakoulutukset

Kouluttajalääkärien lukuvuoden avajaiset järjestettiin 06.09.2016 teemalla "Uudistuva työssä oppimisen arviointi"; 28 osallistujaa.

Kouluttajalääkärin ohjaustaidot, ns. Tiivis-kurssi, on yhden lukukauden mittainen kurssi, joka koostuu neljästä lähipäivästä ja välitehtävistä. Lähipäivissä käytetään opiskelumenetelmiä (mm. lyhyet luennot, keskustelut, reflektointitehtävät, vuorovaikutusharjoitukset, havainnointi), joita kurssille osallistujat voivat hyödyntää myös erikoistujan ohjauksessa. Kurssin välitehtävät edistävät osaltaan opitun soveltamista omaan työhön. Kurssi tukee myös kouluttajalääkäreiden keskinäistä verkostoitumista ja hyvien käytäntöjen jakamista. Lähipäivät järjestettiin seuraavasti: 05.02.2016, 04.03.2016, 01.04.2016 ja 22.04.2016. Osallistujia jokaisella tapaamiskerralla oli seitsemän.

Kouluttajalääkärin pedagogisia iltapäiviä järjestettiin yhteensä kolme. Ne oli suunnattu etenkin kouluttajalääkärin perustaidot jo hankkineille. Tilaisuuksien tavoitteena oli syventää edelleen kouluttajien pedagogista osaamista. Tapaamisten teemat ja osallistajat: 04.03.2016 "Ammattieettinen ajattelu" 9

osallistujaa, 01.04.2016 ”Toiminnan muutoksen tukeminen”; 15 osallistujaa, 08.12.2016 ”Tutkimusperustaisuus työterveyslääkärin ja kouluttajalääkärin työssä”; 9 osallistujaa.

Muu toiminta

Oppimisen arvioinnin kehittäminen

Vuonna 2016 käynnistettiin ns. KOKEA-kehittämisprojekti, jonka tavoitteena on kehittää mallia työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen palvelujaksojen aikaiseen kompetenssien kehittymisen arviointiin. Projektin ensimmäisessä vaiheessa suunniteltiin kyselyä erikoistujien ja kouluttajalääkäreiden käsityksistä ja nykyisistä toimintamalleista oppimisen arviointiin liittyen. Tähän selvitykseen perustuen projektin toisessa vaiheessa kehitetään yhdessä erikoistujien ja kouluttajalääkäreiden kanssa arvioinnin malli työterveyshuollon erikoistumiskoulutukseen, selvitetään mikä voisi edistää tällaisen mallin käyttöön ottoa kentällä ja suunnitellaan interventio mallin juurruttamiseksi kentälle. Projektin lopuksi interventioprosessia ja sen vaikutuksia seurataan ja malli vakiinnutetaan arviointikäytäntöjen systematisoimiseksi. Projekti toteutetaan yliopistojen yhteistyössä ja sitä koordinoi Helsingin yliopisto.

Taitava toimija –hanke

Koulutuspaikkayhteistyön kehittämistä koskeva projekti ”Taitava Toimija” käynnistettiin keväällä 2014. Hankkeen tavoitteena on erikoislääkärikoulutuksen laadun varmistaminen yhteistyössä koulutuspaikkojen kanssa. Koulutuksen toteutumista ja sen reunaehdoja selvitettiin haastatteluin viidessä eri koulutuspaikassa. Haastatteluiden sisällönanalyysiä tehtiin vuonna 2016. Alustavien tuloksien pohjalta on suunniteltu koulutuspaikkayhteistyön systematisointia ja kehittämistä uuden seminaarisarjan muodossa.

Ajan hermolla -seminaarit aloitetaan keväällä 2017 ja ne on tarkoitus vakiinnuttaa pysyväksi käytännöksi koulutuspaikkayhteistyölle. Seminaareissa käsitellään nimensä mukaisesti erikoisalan työtehtävissä oleellisia ajankohtaisia aiheita. Toteutusta on suunniteltu yhteistyössä kentän toimijoiden kanssa.

ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

Yleistä

Itä-Suomen yliopistossa oli vuoden 2016 lopussa kirjoilla 110 työterveyshuoltoon erikoistuvaa lääkäriä. Vuoden 2016 aikana valmistui 4 erikoislääkäriä ja 9 lääkäriä aloitti erikoistumisensa.

Koulutuspaikkasopimuksia oli yhteensä 38 yksikön kanssa, sopimuksissa nimettyjä kouluttajia oli 49. Koulutuspaikoista yksityisiä terveyspalvelujen tuottajia eli lääkärikeskuksia ja työnantajan ylläpitämiä työterveysasemia oli 17 yksikköä (26 nimettyä toimipistettä), kouluttajia niissä oli yhteensä 28. Julkisen sektorin koulutuspaikkasopimuksia oli 8 yksikön kanssa (16 nimettyä toimipistettä), kouluttajia näissä oli 10. Kuntoutuslaitossopimuksia oli 7, näissä oli yhteensä 8 kouluttajaa. Lisäksi Kelan kanssa laadittiin uusi sopimus (3 kouluttajaa), kts. alla. Merkittävä osa koulutuspaikkasopimuksista oli vuoden kuluessa kolmen vuoden välein tapahtuvan sopimuksen tarkastelun/uusimisen kohteena.

Yliopiston erikoislääkärikoulutustiimiin kuuluivat täysiaikaiset professori, kliininen opettaja ja verkko-pedagogi sekä noin 20 %:n työosuudella opetushoitaja.

Työterveyslaitosjaksopalvelu oli mahdollista suorittaa Työterveyslaitos Kuopion lisäksi Jyväskylän keskussairaalan työlääkätieteen poliklinikalla yhteistyössä Työterveyslaitos Kuopion kanssa. Kliinisiä palveluja (ns. sairaalapalvelut) suoritettiin KYS:n pooliviran (3 kk:n palvelujaksot keuhkosairauksien, ihotautien ja kuntoutustutkimuksen poliklinikalla) lisäksi omatoimisesti palvelujakso KYS:n muilla klinikoilla järjestäen sekä alueen alue- ja keskussairaaloissa. Työkyvyn arviointi ja kuntoutus –jaksoa toteutettiin KYS:n kuntoutustutkimuspoliklinikalla ja sopimuskuntoutuslaitoksissa sekä yksittäisesti erillisissä projekteissa.

Työkyvyn arviointi ja kuntoutus -palvelujen saatavuus kuntoutuslaitoksissa on heikentynyt. Tämän vuoksi kävimme neuvotteluja Kelan Itäisen asiantuntijalääkärikeskuksen kanssa jakson suorittamisesta siellä. Neuvottelujen tuloksena laadittiin koulutusohjelma ja sovittiin yhden erikoistujan aloittavan jakson vuoden 2017 alussa. Pilotin pitkän aikavälin tavoitteena on käytännön yleistymisen valtakunnalliseksi lähivuosina.

Ohjatut kurssit ja seminaarit

Ergonomiaa työterveyslääkäreille syksy 2016

Turun yliopiston kanssa suunniteltiin yhteistä kurssia ergonomiasta. Kuopiosta ei osallistujia kuitenkaan ilmoittautunut.

Starttiseminaari 5.10.2016

Starttiseminaarissa käytiin läpi erikoistumisen kulku, opintohallinnolliset asiat, työterveyshuollon sisältöä ja työelämäaiheita sekä työterveyslääkäriä identiteettiä ja ammatillisuutta. Starttiseminaarissa teimme yhteistyötä Itä-Suomen työterveyslääkäriyhdistyksen kanssa: starttiseminaari päättyi osallistumiseen I-STLY ry:n kuukausikokoukseen, jonka aihe oli myös erikoistujille suunnattu. Tästä yhteistyöstä saatu palaute oli kiittävää. Starttiin osallistui yhteensä 11 erikoistuvaa ja kouluttajaa. Starttia tarjottiin myös helmikuussa, mutta tuolloin ei osallistujia ollut riittävästi.

Työpaikkaselvitys

Kurssin päävetäjänä toimi Helsingin yliopisto, lähipäivän etäyhteys järjestettiin Kuopioon ja Ouluun. Kuopiosta osallistui yksi erikoistuja. Kts. tarkemmin HY- ja OY-tekstit.

Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma –kurssi 5.10.2016-17.1.2017

Tth-Es järjestettiin heti starttiseminaarin jälkeen. Tavoitteena oli henkilökohtaisen erikoistumissuunnitelman tekeminen. Kurssin suoritti 6 erikoistujaa.

Työterveysneuvottelu 21.3.-27.5. -kurssin tavoitteena oli, että opiskelija hallitsee työterveysneuvottelujen sujuvan käymisen ja hyvät kokouskäytännöt ja ymmärtää työterveysneuvottelujen merkityksen osana työkyvyn ja työhön paluun tukea ja osana yrityksen kanssa tehtävää aktiivista työterveysyhteistyötä. Kurssilla tutustuttiin myös tavallisimpiin työterveysneuvotteluihin liittyviin tietosuojakäytäntöihin ja tietosuojaan liittyviin rajoituksiin. Kurssin suoritti yhteensä 6 osallistujaa.

Itseopiskelukurssit

Tuottamistamme itseopiskelukursseista A-Step Työterveyslääkäri ja työpaikkojen alkoholihaittojen ehkäisy, Maatalousyrittäjän työterveyshuolto, Näkökulmia suomalaisen työn, työlääkätieteen ja työterveyshuollon historiaan sekä Työyhteisötaidot, Työelämäntuntemus sekä Kuinka voin auttaa? Vuorovaikutustaitoja työterveyslääkärille -kurssit olivat koko vuoden tarjolla. Kaikki tarjolla olevat kurssit oli päivitetty vuosien 2015-2016 aikana.

Ammatillisen kuntoutuksen potilastapauksia - tapauspankki

Ammatillisen kuntoutuksen tapauspankki otettiin käyttöön tammikuussa 2016. Tapauksiin voi tutustua kirjautumatta. Tapaukset on tuotettu kirjatyökalulla: tapaukset esitellään, lukija pohtii oman vastauksensa osin alueelle tehtyjen kysymysten pohjalta ja tapauksille on myös malliratkaisut.

Työterveyshuolto tutuksi

Kurssia suunniteltiin ja valmisteltiin, mutta toteutus siirtyi vuoden 2017 puolelle.

Kouluttajalääkärikoulutus

Kouluttajalääkärit ovat kouluttajaoikeuksia hakiessaan sitoutuneet vuosittain osallistumaan yliopiston järjestämään koulutukseen. Kouluttajaoikeuksia ylläpitävinä koulutuksina hyväksyimme starttiseminaarit, lukuvuoden avajaiset, pedagogiset iltapäivät, Tth-PEDA –koulutuksen, aluekoulutukset sekä erikoislääkärikoulutuksen valtakunnallisen seminaarin.

Lukuvuoden avajaiset 6.9.

Osallistuimme Helsingin yliopiston järjestämän valtakunnallisen Lukuvuoden avajaiset –koulutukseen, joka toteutettiin samana päivänä Kuopiossa, Helsingissä ja Oulussa. Luento-osuudet välitettiin videoneuvotteluna Kuopiosta. Kuopiossa osallistujina oli 5 kouluttajaa.

Opettajainhuone

Päivitimme materiaaleja kouluttajille koko ajan avoimena olevaan kouluttajalääkäreiden Opettajainhuoneeseen. Opettajainhuone toimii myös kouluttajalääkäreiden kontakti-, verkottumis- ja vaikuttamisväylänä, jonka käyttö on kasvanut.

Tth-PEDA Kouluttajalääkärin ohjaustaidot

Syksyllä järjestetyn Työterveyshuollon kouluttajalääkärin ohjaustaidot –kurssin suoritti yhteensä 7 kouluttajaa.

Tth-PEDA 2.0 Kouluttajalääkärin jatkot

Kurssia ei järjestetty, koska osallistujia ei kurssille ilmoittautunut kuin yksi.

Muu toiminta

Aluekoulutus 17.3.2016

Järjestimme yhden kolmetuntisen aluekoulutustapahtuman Joensuussa työterveyshuollon ja erikoislääkärikoulutuksen ajankohtaisasioista paikallisille työterveyslääkäreille. Osallistujia oli yhteensä 12.

Kumppanuuskoulutukset

Järjestimme itse yhden työterveyshuoltoon, yleislääketieteeseen ja geriatriaan erikoistuville lääkäreille suunnatun ns. kumppanuuskoulutusseminaaripäivän aiheesta Tutkimus tutuksi 1.11. Osallistujia oli yhteensä 14. Olimme mukana suunnittelemassa ja markkinoimassa yleislääketieteen ja geriatrian yksiköiden järjestämiä vastaavia kumppanuuskoulutuksia.

Ohjaustapaamiset

Vuoden aikana sovittiin ja tallennettiin erikoistujien ja kouluttajien välisiä henkilökohtaisia ohjaustapaamisia ja lisäksi niihin osallistujat haastateltiin ja aineisto litteroitiin. Tutkimus jatkuu.

Osallistuminen

Osallistuimme kouluttajina työterveyshuollon alueellisiin ja paikallisiin koulutustapahtumiin, mm. Itä-Suomen Lääketiedetapahtumaan, Itä-Suomen Työterveyslääkäriyhdistyksen ja Työterveyslaitoksen koulutuksiin. Lisäksi teimme koulutusyhteistyötä yliopistomme muiden laitosten kanssa. Osallistuimme myös HY:n organisoimaan Kokea-seminaariin ja EPA-arviointiin.

Palautteet

Keräsimme kaikista kurseista ja seminaareista osallistujilta kirjallisen palautteen, jonka analysoimme ja johon vastasimme yksikön verkkosivuilla (<http://www.uef.fi/fi/kttravi/koulutuksen-kehittaminen>), miten kehitämme toimintaamme palautteen perusteella.

Pohjoismainen Ergonomiakongressi NES2016

Olimme mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa Pohjoismaisen ergonomiayhdistyksen kansainvälistä seminaaria Ergonomics in theory and practise 14.8.-17.8. Kuopiossa yhteistyössä Työterveyslaitoksen, Savonia AMK:n ja Suomen Ergonomiayhdistyksen kanssa. Seminaari oli moniammatillinen ja siitä sai myös teoreettisen kurssimuotoisen koulutuksen tunteja työterveyshuollon erikoislääkärikoulutukseen. Esittelimme työterveyshuollon erikoislääkärikoulutusta posterilla ja seminaarijulkaisussa. Tapahtumaan osallistui yhteensä noin sata osallistujaa 13 eri maasta.

Työterveyslääkärilehti

Tuimme erikoislääkärikoulutusta myös ammatillisilla ja osaamistakin käsittelevillä artikkeleilla, joita julkaistiin Työterveyslääkärilehdessä. Lehti on yksi oppialan erikoislääkärikuulustelun tenttilehdistä.

Työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen valtakunnallinen seminaari 23.11.-24.11.2016

Seminaarin teema oli Joustava työelämä. Seminaarissa käsiteltiin työelämäjoustojen lisäksi ajankohtaisuuksia niin erikoislääkärikoulutukseen, kuntoutukseen kuin eri toimipaikoissa tehtyyn tutkimukseenkin liittyen. Osallistujia oli yhteensä 133, mikä oli Kuopiossa järjestettyjen em. seminaarien ennätysosanotto. Vuoden kouluttajalääkäriin valinta, Minna Harri-Mikkola, julkistettiin seminaarin yhteydessä. Valinnasta ja valitun ajatuksista kirjoitettiin mm. Työterveyslääkäri-, Aesculapius- ja Medi uutiset-lehdissä.

OULUN YLIOPISTO

Yleistä

Oulun yliopistossa oli kirjoilla joulukuun 2016 tilanteen mukaan 133 työterveyshuoltoon erikoistuvaa lääkäriä, ja 65 kouluttajalääkäriä 24 työterveyshuoltojakson koulutuspaikkasopimuksen ja 5 kuntoutusjakson sopimuksen puitteissa. Osa sopimuksista kattaa useamman koulutustyöterveysaseman, joita on yhteensä 60.

Ohjatut kurssit ja seminaarit

Miten valmistaudun toimintasuunnitelmapalaveriin?

Kurssi on antanut pontta yhteistyöhön työpaikka-asiakkaan kanssa. Kurssi on tuonut rohkeutta lähteä liikkeelle kysymällä työpaikka-asiakkaalta mitä heille kuuluu, mitä tarpeita heillä on. Kurssin aikana on noussut uusia näkökulmia monipuolisen raportoinnin mahdollisuuksiin, ja erityinen anti on ollut rohkeus käyttää työterveysyhteistyössä myös laadullista tietoa. Kurssin aikana osallistujat ovat kehittäneet omia toimintamallejaan laadullisen tiedon keräämiseen ja hyödyntämiseen. Osallistujat ovat oppineet asettamaan konkreettisia tavoitteita yhteistyölle. Ideoita vaikuttavuuden arviointiin ja seurantaan on syntynyt.

Starttiseminaarit kevät ja syksy

Starttiseminaari järjestettiin keväällä ja syksyllä. Seminaaripäivän tavoitteena oli antaa tukea erikoislääkärin ajattelutavan ja identiteetin rakentamiseen, minkä yhtenä keinona luoda ymmärrystä ammattimme historiasta ja tulevaisuuden näkymistä. Lisäksi käsiteltiin käytännön tietoa opinnoista ja niiden raameista. Seminaariin kuului ennakkotehtävänä työterveyshuollon osaamisia ja skenaarioita koskevien artikkelien lukeminen sekä luonnostelu paperille omasta polusta työterveyslääkäriksi. Jälkimmäinen samalla aloitti portfoliotehtävän, joka palautettiin myöhemmin professorille, eli HOPS täydennyksenä erikoistujat aloittavat oman erikoislääkäriportfolionsa rakentamisen.

Pienyritysten työterveyshuolto

Kurssin vastuuhenkilön äitiysloman vuoksi valmistelu jatkuu syksyllä 2017.

Työhyvinvointi

Verkkokurssille ilmoittautui vain muutama opiskelija, joista kukaan ei edennyt alkua pidemmälle, joten kurssin jatkamisesta luovuttiin.

Työllistymiskyvyn tukeminen

Kurssi järjestettiin nyt ensimmäisellä kerralla lähiopetuksena. Ennakkotehtävänä oli tutustuminen HTHK-asetukseen 708/2013, etsien missä kohdissa mainitaan velvoite työllistymiskyvyn tukemisesta, ja pohtien mitä nämä kohdat tarkoittavat omassa työssä.

Koulutuspäivä rakennettiin lyhyisiin alustuksiin sekä alustusten välisiin keskustelutehtäviin. Kutsuttuina alustajina toimivat LT Raija Kerätär sekä sosiaalialan asiantuntija Raija-Liisa Kokko. Osallistujilta kerättiin sähköinen omaa oppimista pohtiva palaute koulutuspäivästä. Kurssin yleisarvosana oli 4.1 (asteikko 1-5). Koulutuksen anti koettiin tässä vaiheessa etenkin tausta-ajattelua inspiroivana. Sairauskeskeisen ajattelun lisäksi tarvitaan usein laajempaa otetta. Vaikka osa kuvasi saaneensa käytännön työkaluja työurien ja työssäselviytymisen jäsentämiseen, useimmat toivoivat koulutuksen kehittämistä konkreettisempaan suuntaan. Kiitosta sai kuitenkin esillä olleiden näkökulmien kokoaminen päivän lopuksi toimintasuunnitelmapaperiin viemisen näkökulmasta.

Koulutuspäivän alustukset videoitiin ja niitä käytetään jatkossa verkkokurssin valmistamiseen.

Työpaikkaselvitys

Työpaikkaselvityskurssi järjestettiin kolmen yliopiston, Helsingin, Kuopion ja Oulun, yhteistyönä. Oulusta osallistui kaksi erikoistujaa ja kurssia tutoroi yliopisto-opettaja Soile Seppänen. Kaikilla paikkakunnilla kokoonnuttiin videovälitteisesti välitettyyn lähipäivään kurssin alussa, jolloin toteutettiin myös videovälitteinen työpaikkakäynti. Tästä videovälitteisestä työpaikkakäynnistä kurssilaiset laativat terveydellisen merkityksen arvion ja työpaikkaselvitysraportin. Lisäksi kurssilaiset tekivät kurssin aikana työpaikkaselvityksen johonkin vapaavalintaiseen työpaikkaan, jonka he esittelivät kurssin lopussa. Oulussa kokoonnuttiin silloinkin yhdessä Työterveyslaitokselle ja otettiin Skype-yhteys Kuopioon ja Helsinkiin. Yksi erikoistuva toteutti kurssityönä työtoimintälähtöisen työpaikkaselvityksen.

Kurssi todettiin kaikkien osallistujien mielestä hyödylliseksi. Tuntuman saaminen etätyöpaikkakäyntiin tulee todennäköisesti hyödyttämään jatkossa. Työpaikkaselvitykseen tuli systemaattisuutta kurssin myötä. Lähipäivät tukivat hyvin oppimista, vaikkakin hieman videoyhteyksien teknisiä ongelmia moitittiin.

Kurssi valaisi, mitä etuja videovälitteisyys voi tuoda työpaikkaselvitykseen, ja toisaalta selkeytti, mihin asioihin silloin pitää kiinnittää erityistä huomiota, jotta riskinarvio ja terveydellisen merkityksen arvio tulevat luotettavasti tehtyä, eikä vuorovaikutus ja ihmisten kuuleminen työpaikkaselvityksen yhteydessä jää varjoon.

Työtoimintälähtöinen työterveyshuolto

Kurssin aikana työtoimintälähtöisen työterveyshuollon perusteet ovat tulleet tutuiksi. Kurssi auttoi ymmärtämään työtoimintälähtöisen ajattelutavan laajat soveltamisen mahdollisuudet. Osallistujat ovat kokeneet saavansa uusia tapoja toimia niin työpaikkaselvityksissä, terveystarkastuksissa, sairausvastaanotolla kuin toimintasuunnitelmapalavereissakin. Työpaikoilla käynnissä olevien muutosprosessien hahmottaminen helpottui. Työtoimintälähtöisistä menetelmistä koettiin olevan hyötyä myös vaikeiden tilanteiden (työuupumus, työyhteisökonfliktit) kohtaamisessa ja erityisesti työterveysyhteistyössä. Kurssin aikana tehtävät omaan työhön sovellettavat harjoitukset auttoivat oppimaan ja antoivat rohkeutta soveltaa menetelmiä itsenäisesti.

[Itseopiskelukurssit](#)

Terveysalan työterveyshuolto

Vastuuhenkilö jäi syksyllä äitiyslomalle, joten pitkälle valmistellun kurssin viimeistely siirtyi vuodelle 2017.

[Kouluttajakoulutus](#)

Lukuvuoden avajaiset

Valtakunnalliseen Lukuvuoden avajaiset –tilaisuuteen osallistuttiin Oulussa etäyhteydellä alustuksia kuunnellen ja kommentoiden sekä paikan päällä kahden ohjaajan tuella aktiivisesti ryhmätöitä tehden.

Uusien kouluttajalääkärien perehdytysiltapäivä

Kouluttajakoulutukseen ei ilmoittautunut tarpeeksi osallistujia, joten järjestimme huhtikuussa 2016 kouluttajalääkärien perehdytysiltapäivän, johon osallistui jo koulutustyötä tehneitä kouluttajalääkäreitä uusiin virtauksiin perehtyen.

[Muu toiminta](#)

Oulun yliopisto osallistui aktiivisesti kouluttajaoppaan ja työelämä materiaalin valmisteluun, samoin KoKeA-projektin alkuvaiheen työskentelyyn.

Koulutuspaikkojen aluetapaamiset

Tapaamme perinteisesti erikoistuvia, kouluttajalääkäreitä sekä koulutuspaikkojen edustajia Pohjois-Suomen eri alueilla vuosittain. Aluetapaamiset ovat kouluttajalääkäreille osa pedagogista koulutusta ja erikoistuvat

voivat laskea sen toimipaikkakoulutukseen, koulutuspaikoille osallistuminen on osa koulutuspaikkaoikeuksien ylläpitämistä.

Keväällä 2016 järjestimme tilaisuudet kevätkaudella Rovaniemellä, Kemissä sekä Kajaanissa, syksyllä Oulussa ja Kokkolassa. Aluetapaamisissa käsiteltiin erikoislääkärikoulutuksen ajankohtaisia asioita ja kentän kysymyksiä. Lisäksi kevään 2016 aluetapaamisissa erityisteemana käsitelimme työllistymiskyvyn ylläpitämiseen liittyviä tehtäviä ja osaamisia työterveyslääkäriin työssä. Syyskauden tapaamisissa pohdittiin oppimisen arvioinnin nykykäytäntöjä.

Työlääkätieteen seminaari

Osallistumme alueellisten työterveysalan toimijoiden verkostossa työterveyslääkäreille suunnattujen työlääkätieteen kuukausikatsausten järjestämiseen huhtikuun vuorolla. Tavoitteenamme on aina, että tilaisuuden jälkeen osallistuja on syventänyt ymmärrystään työterveyslääkäriin tarvitsemista työelämäosaamisista. Tällä kertaa tilaisuudessa alusti yrittäjien työhyvinvoinnista ja työterveystarpeista TTL erityisasiantuntija Anne Salmi. Lisäksi huolehdimme yliopistollisen opetuksen työelämäyhteyksistä jo valmistuneiden työterveyslääkäreiden suuntaan aloittamalla katsauksella yliopiston kannalta ajankohtaisista asioista.

TAMPEREEN YLIOPISTO

Yleistä

Vuoden 2016 lopussa Tampereen yliopistossa oli kirjoilla työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksessa yhteensä 195 lääkäriä ja heitä koulutti 85 yliopiston hyväksymää kouluttajalääkäriä. Koulutuspaikkoja oli yhteensä 42. Työterveyshuollon erikoislääkäritutkinnon suoritti 10 lääkäriä, ja 24 lääkäriä aloitti erikoistumisensa vuonna 2016.

Työterveyshuollon ja työlääkätieteen professorina toimi Jukka Uitti (100 %). Kliinisenä opettajana toimi Virpi Liukkonen (100 %), verkkopedagogina Heli Parviainen (30 %), yliopisto-opettajina Johanna Repo (1.1.2016-31.08.2016 20 %, 1.9.2016-30.11.2016 100 % ja 1.12-31.12.2016 20 %), Päivi Valve (1.1.2016-30.09.2016 20 % ja 1.10.2016-31.12.2016 40 %) sekä Tiia Reho (1.8.2016-16.10.2016 20 % ja 17.10.2016-31.12.2016 60 %).

Tampereen yliopistossa työterveyshuollon erikoislääkärikoulutus oli vuonna 2016 terveystieteiden yksikössä, joka oli yksi Tampereen yliopiston erillisyyksiköistä. Toimintaa tehdään yhteistyössä Tampereen yliopiston opintopalveluissa toimivien koulutuspäällikön ja opintosihteerin kanssa.

Ohjatut kurssit ja seminaarit

Epidemiologia 5.9.-15.12.2016

Kurssin tavoitteena oli oppia epidemiologian peruskäsitteitä työterveyden näkökulmasta. Kurssin suoritettuaan opiskelija alustavasti ymmärtää epidemiologian peruskäsitteet, sairauksien esiintyvyyden mittaluvut, epidemiologian tutkimustyyppit, syy-yhteyden arviointia sekä tutkimuksen tulkintaa ja virhelähteitä. Kurssin suoritti 7 osallistujaa.

Epätyypillinen työ ja työterveyshuolto

Verkkokurssin tavoitteena on oppia, mitä on epätyypillinen työ ja miten työurat ovat muuttuneet työelämän muutoksissa, sekä oppia ymmärtämään epätyypillisen työn vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin. Kurssia ei järjestetty vuonna 2016.

Starttiseminaarit 21.4.2016 ja 21.9.2016

Kevään starttiseminaarissa oli 19 osallistujaa, joista 13 erikoistujaa ja 6 kouluttajaa. Syksyn seminaarissa oli 8 osallistujaa, joista 5 erikoistujaa ja 3 kouluttajaa. Starttiseminaarin tavoitteena oli tutustua erikoistumisen tavoitteisiin, opinto-ohjelmaan ja palveluvaatimuksiin, hallintajärjestelmään, koulutuspaikkasopimukseen, lokikirjaan, tenttikirjallisuuteen, henkilökohtaisen opintosuunnitelman tekoon ja sähköisiin työvälineisiin: virtuaaliyliopistoon ja Moodle-oppimisympäristöön. Starttiseminaari on myös osa kouluttajakoulutusta.

Taloustietoa työterveyslääkärille

Verkkokurssin tavoitteena on oppia ymmärtämään työterveyshuollon toimintaympäristön taloudelliset lainalaisuudet. Kurssi rakennettiin vuonna 2016, ja se pilotoidaan vuonna 2017.

Tieteellisen tutkimuksen perusteita työterveyslääkärille 1.2.–31.5.2016

Kurssi pilotoitiin vuonna 2016. Kurssin tavoitteena oli oppia tieteellisen tutkimuksen perusteita ja tutkimuksen soveltamista työterveyshuollon käytäntöön. Kurssin aloitti 6 osallistujaa. Heistä kolmella oma tutkimus lähti liikkeelle kurssin aikana, ja he eivät kokeneet tarpeelliseksi saada kurssista teoreettisia tunteja, joten eivät tehneet tehtäviä kurssin vaatimusten mukaisesti vaikka etenivät kurssilla oman oppimistarpeensa mukaisesti. Kolme osallistujista keskeytti verkkokurssin.

Tutkimustaitokoulutukset

Koulutuksia järjestettiin vuoden 2016 aikana neljä kertaa. Koulutuksissa opeteltiin tieteellisten artikkelien kriittistä arviointia ja tulosten merkityksen arviointia työterveyshuollon toiminnassa. Toimintaan osallistui vuoden aikana 10 erikoistujaa, yhdellä kerralla osallistujia oli 4-6.

Työhön paluun tuki 3.10.-4.12.2016

Verkkokurssin tavoitteena oli perehtyä työhön paluuseen ja siihen liittyviin tukitoimiin. Kurssin suoritti 8 osallistujaa.

Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -verkkokurssi (Tth-Es) 21.4.-10.6.2016 ja 21.9.-30.11.2016

Kurssit järjestettiin starttiseminaarien jälkeen, tavoitteena valmis henkilökohtainen erikoistumissuunnitelma. Kevään kurssin suoritti kolme osallistujaa, syksyn kurssin suoritti yksi osallistuja.

Työterveyshuollon seminaarit

Tapaturma- ja ammattitautilainsäädännön muutokset 3.2.2016

Seminaari järjestettiin yhteisenä erikoistujille ja kouluttajille. Koulutuksen tavoitteena oli oppia keskeisiä asioita uudesta työtapaturma- ja ammattitautilaista, ammattitaudeista uudessa laissa ja asetuksessa sekä näkökulmista korvauskäytäntöihin. Osallistujia oli 42.

Vakuutuslääketiedettä pähkinänkuoressa 7.12.2016

Seminaari järjestettiin yhteisenä erikoistujille ja kouluttajille. Seminaarin tavoitteena oli oppia sairauspäiväraha-asioita ja ammatillista kuntoutusta luentojen ja useiden potilastapausten avulla. Osallistujia oli 32.

Työterveyslääkärin lakipakki I 5.9.-15.12.2016

Verkkokurssin tavoitteena oli oppia työterveyshuollon kannalta keskeisiä lakeja, painottuen lakipakin ensimmäisessä osassa työterveyshuoltolakiin sekä sitä täsmentäviin asetuksiin. Kurssin suoritti 12 osallistujaa.

Työterveyslääkärin lakipakki II 1.2.–31.5.2016

Verkkokurssin tavoitteena on avata työterveyshuollossa työskenteleville lääkäreille työterveyshuollon kannalta keskeisiä lakeja. Työterveyslääkärin lakipakin toisessa osassa perehdytään työturvallisuuslakiin ja työsopimuslakiin. Kurssin suoritti 16 osallistujaa.

[Itseopiskelukurssit](#)

Tampereen yliopiston vastuulla olevat itseopiskelukursseista päivitettiin vuosien 2015-16 aikana Ammattitaudit, Elintarviketyö, Epidemiologia, Konepajatyö, Lakipakki - osa 1, Päihteet ja työterveyshuolto, Rakennusalan työterveyshuolto, Terveystalous työterveyshuollossa, Työhyvinvoinnin psykologiset perusteet, Työn fyysisen kuormittavuuden arviointi.

[Kouluttajalääkärikoulutus](#)

Lukuvuoden avajaiset

Tampereen yliopistossa uudisrakennukseen tapahtuneesta muutosta ja tilojen keskeneräisyydestä johtuen kouluttajat saivat osallistua halutessaan Helsingin yliopistossa lukuvuoden avajaisiin.

Moduulikoulutukset

Kouluttajille tarjottiin kahdeksan moduulin kokonaisuus vuoden aikana neljän kokopäiväisen koulutuksen muodossa. Osallistumalla kaikkiin kahdeksaan puolen päivän kestoiseen moduuliin kouluttajalääkäri saa

todistuksen työterveyshuollon kouluttajalääkärin pedagogisista perustaidoista. Asiantuntijaluennointisijoiden lisäksi erityisasiantuntija Ritva Horppu oli pedagogisena asiantuntijana kaikissa moduuleissa.

Moduuli 1 Mitä on hyvä tietää kouluttajana toimimisesta (8 osallistujaa) ja moduuli 2 Työterveyshuolto osana suomalaista työelämää (9 osallistujaa) järjestettiin 15.3.2016. Moduuli 3 Työterveyslääkärin oman työn suunnittelu ja ajankäytön hallinta (9 osallistujaa) ja moduuli 4 Asiakassuhteen luominen ja ylläpito, toiminnan suunnittelu ja vaikuttavuuden arviointi (8 osallistujaa) järjestettiin 27.4.2016. Moduuli 5 Terveystarkastukset työterveyshuollossa (10 osallistujaa) ja moduuli 6 Yksilön työ- ja toimintakyvyn edistäminen yhteistyössä työpaikkojen kanssa (9 osallistujaa) järjestettiin 4.9.2016. Moduuli 7 Työperäiset sairaudet ja ammattitaudit (6 osallistujaa) ja moduuli 8 Työpaikkaselvitykset ja riskinarviointi (6 osallistujaa) järjestettiin 2.11.2016.

Muu toiminta

Työelämä –oppikirja

Professori on ollut mukana työelämää käsittelevän oppikirjan tekemisessä, ja kirja julkaistaan syksyllä 2017.

Kouluttajakoulutuksen kehittäminen

Kliininen opettaja on ollut mukana kouluttajien uudenmallisen koulutuksen kehittämisessä ja verkkokurssin rakentamisessa.

TURUN YLIOPISTO

Yleistä

Työterveyshuollon oppiaineessa on vuonna 2016 ollut osa-aikainen työterveyshuollon professori ja kolme osa-aikaista kliinistä opettajaa sekä yksi osa-aikainen verkkopedagogi. Vuoden lopussa yhden kliinisen opettajan työsuhde päättyi, koska tehtäviä ei ole niin monelle henkilölle.

Erikoistuvia lääkäreitä on noin 120 ja heitä ohjaa noin 30 kouluttajalääkärinä. Vuoden 2016 aikana Turusta valmistui 4 työterveyshuollon erikoislääkärinä.

Osallistumisaktiivisuus yliopiston järjestämiin lähiovetustilaisuuksiin on vähentynyt, kun opetusta on siirretty verkkoon. Toisaalta verkkokursseille on ollut erittäin vaikea saada osallistujia. Useita verkkokursseja on jäänyt toteutumatta osallistujien puutteen vuoksi.

Ohjatut kurssit ja seminaarit

Ammattitauti-työpaja

Ammattitautikurssin lähipäiviä on pidetty, mutta kukaan ei suorittanut itse kurssia.

Arbetsmedicin och företagshälsovård

Kurssia on tarjottu, mutta osallistujia ei ilmaantunut. Kurssi yritetään toteuttaa 2017 aikana.

Epidemiologia-työpaja

Epidemiologia-työpajoja on toteutettu torstai- ja Vera Hjelt -seminaarien yhteydessä. Lisäksi järjestettiin kansainvälinen tutkijakokous, jossa teemana oli tieteellinen tutkimus ja luennoitsijana useita ulkomaisia esiintyjä. Tilaisuus oli erikoistuville lääkäreille maksuton.

Ergonomiaa työterveyslääkäreille

Syksyllä tehtiin uusi ergonomia-kurssi ja pidettiin lähipäivä, johon osallistui kolme henkilöä. Kukaan heistä ei suorittanut kurssia loppuun.

Inneklimat och hälsa

Kurssi ei ole toteutunut vuoden 2016 aikana.

Jatkostarttiseminaari

Kurssi ei ole toteutunut. Erikoistuvien koulutus on vetänyt nyt hyvin, myös TTL-jakson osalta.

Metalliteollisuus

Kurssi toteutetaan vuoden 2017 aikana.

Occupational diseases

Kurssi ei ole toteutunut.

Sisäilmakurssi riskinarvioinnin näkökulmasta

Sisäilma-verkkokurssille ilmoittautui 7 henkilöä, 5 kurssilaista suoritti tehtävät hyväksytysti.

Starttiseminaarit

Vuoden aikana järjestettiin kaksi starttiseminaaria uusille erikoistuville.

Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelmakurssi Tth-Es

Osallistujia ei ole ollut.

Itseopiskelukurssit

Itseopiskelukursseja on ollut tarjolla.

Kouluttajakoulutus

Modulikoulutukset

Vuoden aikana järjestettiin kolme modulikoulutusta kouluttajalääkäreille. Tilaisuuksien osallistumisaktiivisuus on säilynyt vakaana.

Lukuvuoden avajaiset

Lukuvuoden avajaiset on järjestetty kunkin lukuvuoden alussa ja kaksi seminaaria (Vera Hjelt) on pidetty lukukauden lopussa. Vera Hjelt-seminaarit ovat olleet avoimia kouluttajille ja erikoistuville.

Muu toiminta

Tiistaiseminaarit

Erikoislääkärikoulutuksen pääpaino oli 2-4 kertaa kuukaudessa järjestettävissä seminaareissa, joihin osallistui 4-10 koulutettavaa kerrallaan. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 14 seminaaria. Seminaareissa että Vera-Hjelt-akatemian tilaisuuksissa on ollut myös ulkopuolisia luennoitsijoita. Seminaarien avulla on tavoitettu noin 100 henkilöä.

Työpaikkakäynnit

Työpaikkakäynneille ja muille kenttäkäynneille on osallistunut sekä kouluttajia että erikoistuvia.

Vera Hjelt –seminaarit

Vera Hjelt-seminareja on pidetty kaksi kertaa vuodessa, näihin on osallistunut sekä kouluttajia että koulutettavia, mutta seminaarien osallistujamäärät ovat laskeneet.

TYÖTERVEYSHUOLLON VIRTUAALIYLIOPISTO

YLEISTÄ

Työterveyshuollon virtuaaliyliopisto (TTHVYO) tarjoaa ympäristön, jossa yliopistot voivat tarjota koulutusta ja tietoa työterveyshuoltoon erikoistuville lääkäreille ja heidän kouluttajalääkäreilleen. TTHVYO tarjoaa kaikille myös mahdollisuuden verkostoitua ja kehittää koulutusta.

Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston toiminnan koordinaatiosta vastaa Helsingin yliopisto. STM rahoittaa virtuaaliyliopiston toimintaa rahoituslaissa määritellyin edellytyksin. Helsingin yliopisto palkkasi toiminnalle vuonna 2016 lääkärikoordinaattorin Timo Leinon ja valtakunnallisen verkkopedagogiikan asiantuntijan Lena Selänteen. Yhteistyötä tehdään yliopistojen verkkopedagogien, kliinisten opettajien ja professorien sekä Työterveyslaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Virtuaaliyliopiston koulutuksiin, tutkimukseen sekä kehittämiseen liittyviä asioita käsitellään virtuaaliyliopiston työryhmässä. Työryhmään kuuluivat vuonna 2016 verkkopedagogit Lena Selänne (HY, pj. ja siht.), Marianne Rytkönen (UEF), Kati Pääntalo (OY), Heli Parviainen (TaY) ja Katariina Husman (TY) sekä kliiniset opettajat Soile Seppänen (OY) ja Timo Leino (HY). Työryhmä kokoontui vuonna 2016 yhdeksän kertaa verkkokokouksissa. Tämän lisäksi tavattiin laajennetun koordinaatioryhmän kokouksien yhteydessä Tuohilammella. Työryhmä vie yhteisesti käsiteltävät asiat edelleen kliinisten opettajien ja koordinaatioryhmän kokouksiin.

Hankkeet ja projektit

Vuoden 2016 aikana virtuaaliyliopiston tulevaisuutta ja näkyvyyttä käsiteltiin professori Kari Reijulan johdolla. Yhteisesti strategiaa keskusteltiin mm. Tuohilammen kokouksissa. Varsinaisia päätöksiä, esim. joidenkin virtuaaliyliopiston kurssien pakollisuudesta, ei kuitenkaan vielä tehty johtuen rahoitukseen vaikuttavan lain valmistelun siirtymisestä vuoden 2017 alkuun. Seurasimme myös KOKEA-projektin kehittymistä ja mitä se merkitsisi virtuaaliyliopiston toiminnalle.

Laatutyötä jatkettiin mm. laatuksiterityökalun jatkokehityksellä ja päivittämällä virtuaaliyliopiston kurseja. Tutkimme sähköisen lokikirjan toteutusta Moodlessa ja tutustuimme muiden erikoisalojen vastaaviin toteutuksiin. Varsinaista pilottia sähköisestä lokikirjasta ei kuitenkaan aloitettu, sillä seuraamme, miten valtakunnallisen sähköisen lokikirjan suunnittelu edistyy. Pelillisyyttä koulutuksessa seurasimme Tampereen yliopiston erikoistuvien lääkäreiden johtamiskoulutuksen JOPE-johtamispelihanketta.

Kouluttajakoulutuksen työryhmä valmistelee kurssia virtuaaliyliopistoon (ks. tarkemmin muualla). Kouluttajanopas valmistui ja se on julkaistu pdf:nä tthvyo.fi-sivustolla. Varsinaista verkkoversiota ei ainakaan vielä tehty, sillä tulevat kouluttajien verkkokurssit ajavat osittain saman asian.

Tiedotus

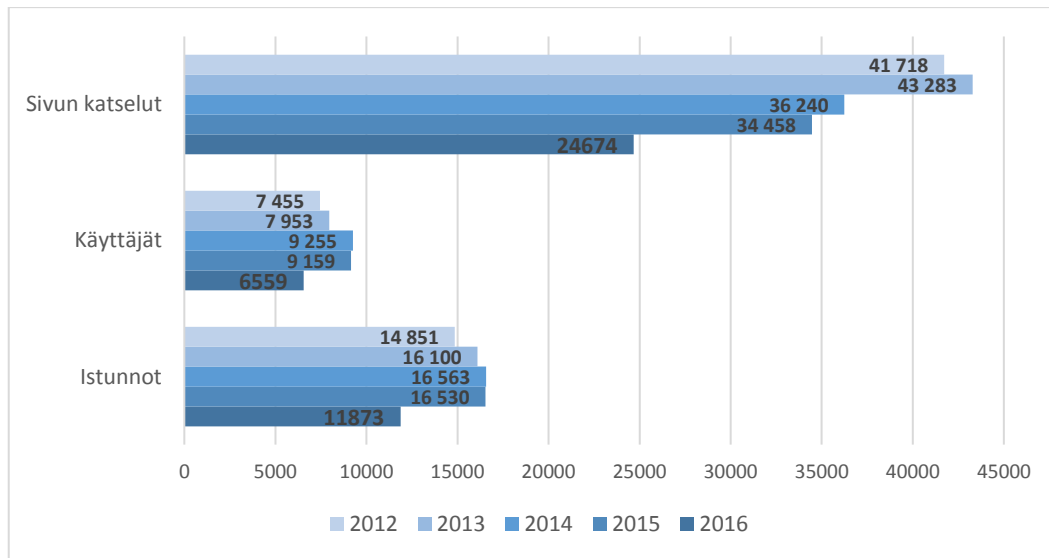
Työterveyshuollon virtuaaliyliopisto tiedottaa toiminnastaan aktiivisesti verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa, erikoistuvien ja kouluttajalääkärien sähköpostilistoilla sekä koulutuksissa. Työterveyslääkärilehdessä on usein ollut mainos tulevasta koulutuksesta ja koulutusyhteyshenkilöiden yhteystiedoista. Sulautuvan opetuksen verkkojulkaisussa ilmestyi artikkeli TTHVYO:n 10-vuotisesta taipaleesta. Interaktiivinen tekniikka koulutuksessa (ITK) -konferenssissa esiteltiin laadunkehittämistyötä pechakucha-esityksessä. Valtakunnallisessa seminaarissa oli nähtävissä posterit TTHVYO:n toiminnasta.

Verkkosivut ja sosiaalinen media

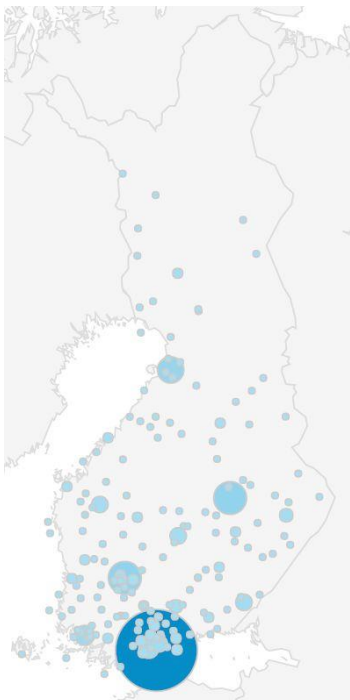
Tthvyo.fi -sivut

Verkkosivuilla tarjotaan tietoa valtakunnallisesta työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta. Verkkosivusto päivitettiin vuonna 2016, sen sisältö tarkistettiin, uudistettiin ja ulkoasu vaihdettiin. Sivusto on tehty Wordpress-ohjelmistolla ja se sijaitsee SceneGroup:n palvelimella.

Tthvyo.fi-verkkosivujen käyttö laski viime vuonna edellisiin vuosiin verrattuna (kuva 1). Syynä voi olla kesän päivityssessio ja muuttuneet asetukset. Valtakunnallisen seminaarin aikana käytössä tapahtui selvä piikki: yli 300 istuntoa, kun muutoin päivässä on yleensä alle 100 istuntoa (liite 1). 79 % kävijöistä käyttää tietokonetta ja 21 % mobiililaitetta. Sivujen katselun maantieteellisessä jakaumassa (kuva 2) näkyy hyvin yliopistokaupunkien keskittymät. Suosituimmat sivut etusivun jälkeen olivat perjantai-meetingien ohjeet, oppaat ja materiaalit, miten erikoistutaan, tapahtumakalenteri ja uutinen vuoden 2016 kouluttajalääkäristä.

Kuva 1. Tthvyo.fi-sivuston kävijämäärät vuosina 2012–2016.

Kuva 2. Tthvyo.fi-sivuston istunnot maantieteellisesti vuonna 2016.

Muut sivut

Virtuaaliyliopisto ylläpitää myös Valtakunnallisen seminaarin (valtakunnallinenseminaari.tthvyo.fi) ja Helsingin yliopiston työterveyshuollon koulutuksen sivuja (hy.tthvyo.fi).

Blogi (blogi.tthvyo.fi)

Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston blogissa julkaistiin 10 kirjoitusta. Blogissa kirjoittaa pääasiassa Itä-Suomen yliopiston kliininen opettaja Jarmo Heikkinen. Blogin kirjoituksia käytiin katsomassa vuoden aikana 1178 kertaa. Blogikirjoitusten mainostaminen Facebook-ryhmässä on todettu hyväksi näkyvyyden kannalta.

Sosiaalinen media

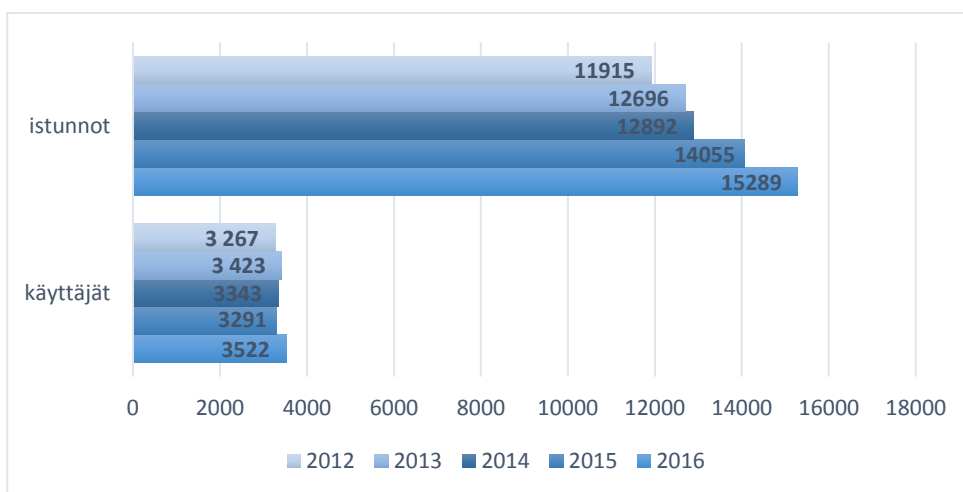
Vuonna 2014 aloitettu Facebook-ryhmä on osoittautunut hyvin suosituksi. Vuonna 2016 siihen liittyi noin 57 jäsentä, jäsenmäärän ollen vuoden lopussa 238. Yliopiston edustajat tiedottavat ryhmässä ajankohtaisista asioista, kuten perjantai-meetingeistä, tulevista koulutuksista, väitös- yms. tilaisuuksista. Jäsenet voivat keskustella työterveyshuollon ajankohtaisista kysymyksistä ja keskustelua olikin mukavasti vuoden aikana.

TTHVYO:n Twitter-tilillä oli 47 seuraajaa. Twitterin kautta ilmoitetaan satunnaisesti ajankohtaisista asioista ja perjantai-meeting -tallennuksista. LinkedIn-ryhmässä oli 25 henkilöä, mutta varsinaista toimintaa siellä ei ole. TTHVYO:lla on myös SlideShare- ja Instagram-tilit, mutta niiden käyttö on ollut vähäistä.

Moodle-oppimisympäristö (moodle.tthvyo.fi)

Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston Moodle-oppimisympäristö kattaa laajan valikoiman kursseja työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksen keskeisimmistä aihealueista. Kurssikohtaiset tiedot löytyvät kunkin yliopiston omista osuuksista.

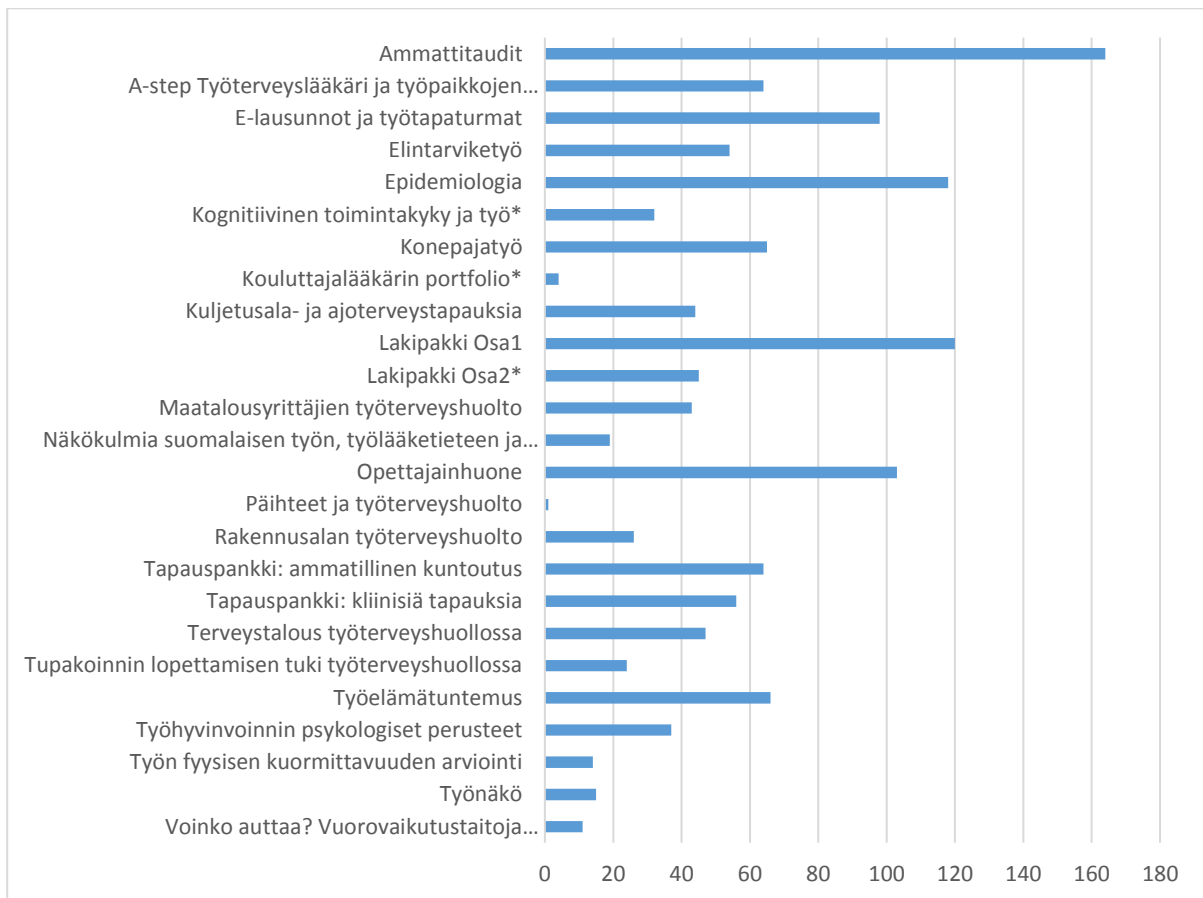
Oppimisympäristö sijaitsee Itä-Suomen yliopiston palvelimella. Vuonna 2016 Moodleen kirjautui 114 uutta käyttäjää. Etusivun istuntojen ja käyttäjien mukaan Moodlen käyttö on hieman lisääntynyt viime vuosista (kuva 3).

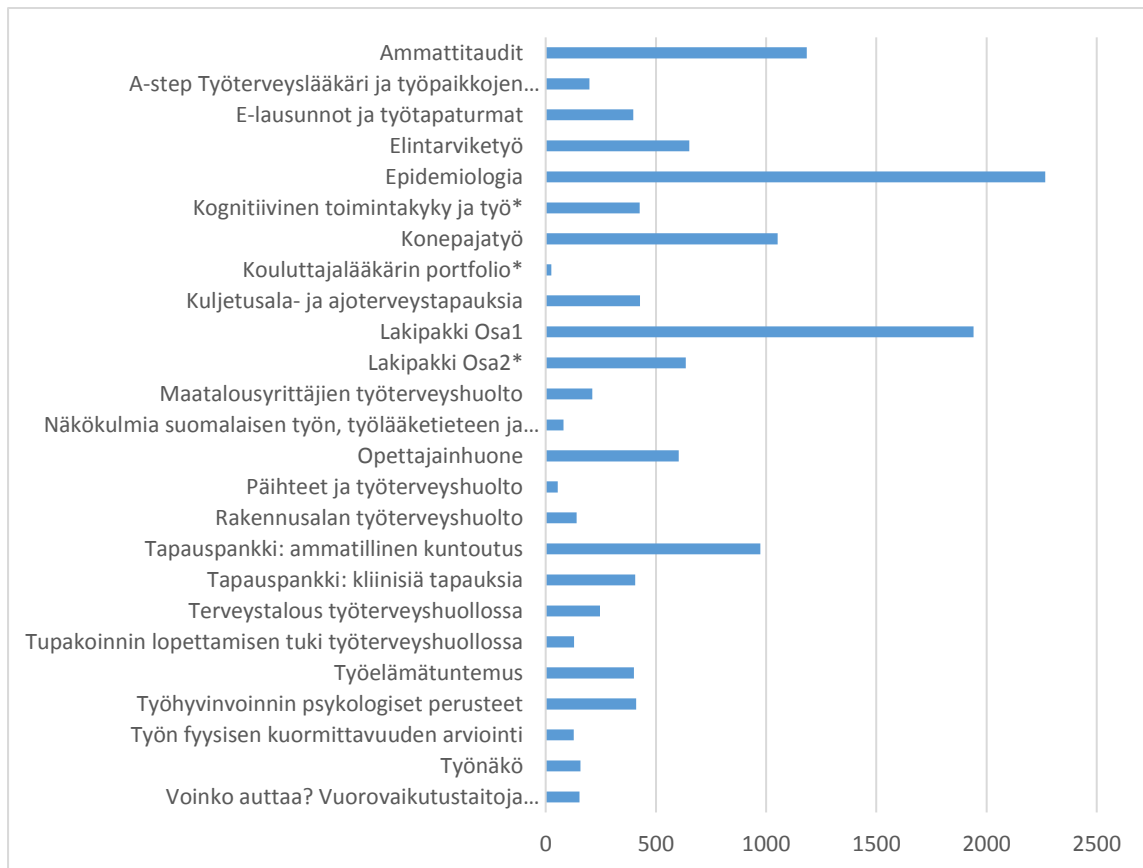
Kuva 3. Moodlen etusivun istunnot ja käyttäjät vuosina 2012-2016.

Vuoden aikana Moodlessa järjestettiin 22 ohjattua verkkokurssia, joiden kävijämäärät näkyvät toimintakertomuksen lopussa olevasta taulukosta. Itseopiskeluun tarkoitettuja kursseja oli tarjolla 25 kpl.

Suosituimpia kursseja kävijämäärän perusteella olivat Ammattitaudit, Lakipakki Osa 1, Epidemiologia, Opettajainhuone ja E-lausunnot ja työtaturmat (kuva 4). Kurssialueen aktiivisuuden perusteella myös Konepajatyö ja Tapauspankki: ammatillinen kuntoutus olivat kärjessä (kuva 5).

Kuva 4. Itseopiskelukurssit vuonna 2016 opiskelijoiden ja vierailijoiden kurssialueella käyntimäärän mukaan. *) Kognitiivinen toimintakyky ja työ kesäkuuhun asti, Lakipakki Osa 2 heinäkuusta lähtien, Voinko auttaa? Vuorovaikutustaitoja työterveyslääkäreille heinäkuusta lähtien ja Kouluttajalääkäriin portfolio maaliskuusta lähtien.

Kuva 5. Itseopiskelukurssit vuonna 2016 opiskelijoiden ja vierailijoiden kurssialueen aktiivisuuden mukaan. *) Kognitiivinen toimintakyky ja työ kesäkuuhun asti, Lakipakki Osa 2 heinäkuusta lähtien, Voinko auttaa? Vuorovaikutustaitoja työterveyslääkäreille heinäkuusta lähtien ja Kouluttajalääkäriin portfolio maaliskuusta lähtien.

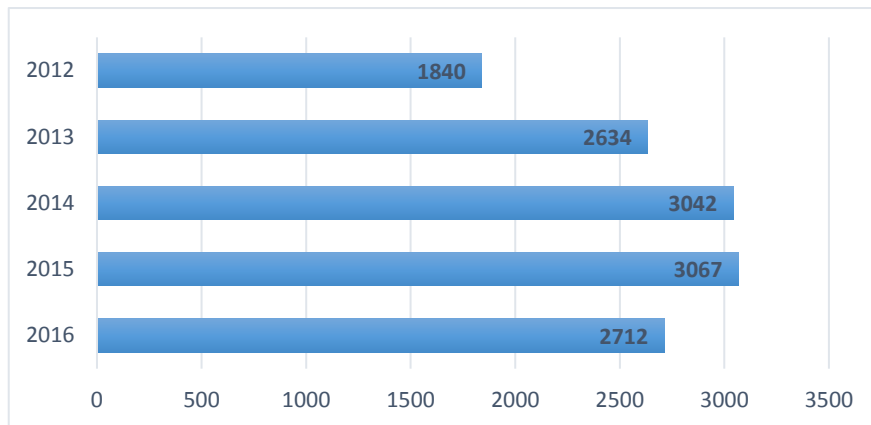
Videot

Perjantai-meetingit

Työterveyslaitoksen viikoittaiset asiantuntijaluennot, perjantai-meetingit, suoratoistettiin ja tallennettiin Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston toimesta Oulun yliopiston videopalvelun avulla. Itse seminaarien ohjelmasta, videoneuvotteluyhteyksistä ja käytännön järjestelyistä huolehti Työterveyslaitos. Tallennukset laitettiin jakoon virtuaaliyliopiston Vimeo-kanavalle.

Vuoden 2016 aikana varsinkin kesän jälkeen suoratoistojen ja tallennuksien tekninen laatu oli aika heikkoa. Tilannetta selvitettiin Työterveyslaitoksen ja Oulun yliopiston videotiimien kanssa, mutta varsinaista syytä ei löydetty. Vuoden lopussa aloitettiin keskustelut, josko luennot pitäisi järjestää jollakin toisella tavalla. Täksi tavaksi nousi Työterveyslaitoksella käytössä oleva Skype for Business. Skype-yhteyttä kokeiltiin ensimmäisen kerran 25.11. ja kokeilua jatkettiin vuoden loppuun.

Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 31 luentoa, joita seurattiin keskimäärin 73 istunnossa (vaihteluväli 33-153) (liite 2). Suoratoistojen katsojamäärät laskivat viime vuosista (kuva 6), mutta tallennuksien katsojamäärät taas nousivat, ollen vuonna 2016 keskimäärin 64 kertaa (edellisenä vuonna 50 kertaa). Katsojamääriin vaikuttivat varmasti suoratoiston tekniset ongelmat ja vastaavasti Vimeo-kanavalla olevien videoiden helppo löydettävyys.

Kuva 6. Perjantai-meetingien suoratoistojen istunnot vuosina 2012-2016.

Videotallennukset

Käytössä on Vimeo Pro-kanava, jonne tallennettiin esim. perjantai-meetingien tallenteet. Vimeossa olleita videoita on katsottu vuoden aikana yhteensä 3447 kertaa. Suosituimmat videot olivat: Perjantai-meeting 11.12.2015 (1022 katselua), 18.3.2016 (260), 16.10.2015 (164), 12.2.2016 (105) ja 9.9.2016 (104).

Verkkovideoinnit

Verkkovideoyhteydet mahdollistavat koulutusten valtakunnallisen toteutuksen niin, että koulutukset järjestetään samaan aikaan eri paikkakunnilla. Skype for business -yhteyttä käytettiin mm. kouluttajalääkärien Lukuvuoden avajaisissa (UEF, HY ja OY). Kurssilla ”Mitä kuntoutuksesta pitää tietää työterveyshuollossa?” Skype-yhteyden päässä oli parhaimmillaan 36 osallistujaa ympäri Suomen. ”Työpaikkaselvitys”-kurssilla käytettiin videoneuvotteluyhteyttä ja Skypea iPadin avulla tehtäessä työpaikkaselvityskäyntiä.

Toimintakertomuksen jakelu:

Helsingin, Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistot (dekaanit ja koulutuspäälliköt)

STLY (Jari Stengård, Satu Rannisto)

STM (Kristiina Mukala, Teppo Heikkilä)

Työmarkkinajärjestöt (AKAVA Paula Ilveskivi, SAK Kari Haring, STTK Riitta Työläjärvi, EK Jan Schugk)

Työterveyshuollon virtuaaliyliopisto (www.tthvyo.fi)

Työterveyslaitos (Cherina Dolk, Veikko Kujala, Jorma Mäkitalo)

LIITETAULUKOT

Lyhenteet

YO. = yliopisto, Lukumäärät I/O/S = Lukumäärät Ilmoittautuneet/Osallistuneet/Suorittaneet, HY = Helsingin yliopisto, OY = Oulun yliopisto, TaY = Tampereen yliopisto, TY = Turun yliopisto, UEF = University of Eastern Finland, Itä-Suomen yliopisto, (S) = seminaari.

Koulutuksina vuoden 2015 hyväksytyyn toimintasuunnitelmaan merkityt koulutukset. Työterveyshuollon virtuaaliyliopiston liitetaulukot erillisinä.

LIITETAULUKKO 1

Toimintasuunnitelman mukaiset lähiopetusta sisältävät koulutukset - toteutumat yliopistoittain.

OHJATUT KURSSIT JA SEMINAARIT 2016	YO.	Lukumäärät I/O/S			Osallistuneiden YO:				
					HY	OY	TaY	TY	UEF
Aluetapaaminen	UEF	12	12	12					12
Aluetapaamiset	OY	51	51	51		51			
Ammattitauti-työpaja	TY								
Arbetsmedicin och företagshälsovård*	TY								
Eettisesti haastavat tilanteet työterveyslääkärin työssä	HY	Kurssi kesken, jatkuu 2017							
Epidemiologia	TaY	15	12	7	2	3	3	0	4
Epidemiologia-työpaja	TY								
Epätyypillinen työ ja työterveyshuolto	TaY	Kursssia ei järjestetty							
Ergonomiaa työterveyslääkäreille*	TY								
Företagshälsovårdprocesser på svenska*	HY	14	13	12	11		1		
Inneklimat och hälsa*	TY								
Jatkostarttiseminaari	HY	19	13	13	13				
Jatkostarttiseminaari	TY								
Kumppanuuskoulutus Tutkimus tutuksi	UEF	14	14	14					14
Kuntoutus ja työkyvyn tuki työterveyshuollossa	HY	84	84	84	50	8	13	5	8
Metalliteollisuus	TY								
Miten valmistaudun toimintasuunnitelmapalaveriin?	OY	15	14	4	1	4	1	2	4
Occupational diseases*	TY								
Sisäilmakurssi riskinarvioinnin näkökulmasta	TY								
Sisäilmaongelmien arviointi työterveyslääkärin työssä	HY		17		10	2	4	1	
Starttiseminaari x 2	HY	32	31	31		31			
Starttiseminaari x 2	OY	13	13	13		13			
Starttiseminaari x 2	TaY	29	27	27			27		
Starttiseminaari	TY								
Starttiseminaari	UEF	9+2	9+2	9+2					11
Taloustietoa työterveyslääkärille	TaY	Valmis, pilotoidaan 2017							
Tapaturma- ja ammattitautilain muutokset (S)	TaY	45	42	42			42		
Terveyden edistäminen työterveyshuollossa	HY	8	4	1					
Tieteellisen tutkimuksen perusteita	TaY	8	6	0			6		
Tutkimustaitokoulutus	HY	Osallistuneista ei pidetty kirjaa							
Tutkimustaitokoulutus x 6	TaY	20	18	18			18		
Työelämäntuntemusta työterveyslääkärille*	HY	13		10					
Työhyvinvointi	OY	4	1		Peruuntui osallistujien vähyyden vuoksi				
Työhön paluun tuki	TaY	14	12	8	3	1	6	2	0

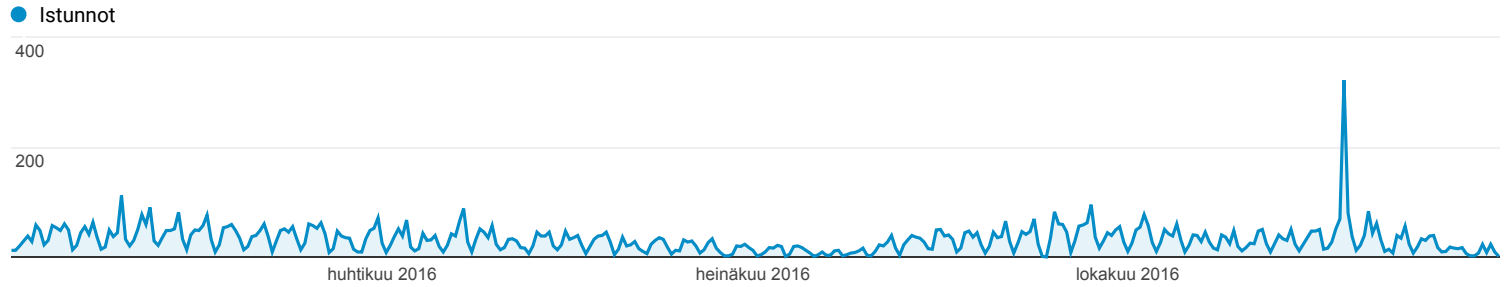
Työllistymiskyvyn tukeminen*	OY	14	14	14		14			
Työlääketieteen seminaari	OY	25	25	25		25			
Työpaikkaselvitys	HY	11	7	3	5	1			1
Tth:n erikoistumissuunnitelmakurssi x2	HY	15		10					
Tth:n erikoistumissuunnitelmakurssi x 2	TaY	8	8	4			8		
Tth:n erikoistumissuunnitelmakurssi	TY								
Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma	UEF	9+1	9+1	6					10
Työterveyshuollon ja työsuojelun yhteistyö: toiminta häirintätapauksissa	HY	Kursssia ei järjestetty							
Työterveyshuollon tiistaiseminaarit	TY								
Työterveyslääkärin lakipakki 1	TaY	19	14	7	2	3	3	0	4
Työterveyslääkärin lakipakki 2	TaY	21	20	16	4	4	6	1	5
Työterveysneuvottelu	UEF	19	17	6					
Työtoimintalähtöinen työterveyshuolto	OY	9	7	4	1	4	2	1	1
Vakuutuslääketiedettä pähkinänkuoressa	TaY	41	32	32			32		
Valtakunnallinen seminaari	UEF	133	133	133					

ITSEOPISKELUKURSSIT	YO	Käynnit	Aktiivisuus	Huom.
Ammattitaudit	TaY	164	1184	Päivitetty
A-Step työterveyslääkäri ja alkoholihaittojen ehkäisy	UEF	64	199	
B-lausunto: Miksi ja mihin kirjoitan hyvän lausunnon?	HY			Kesken
E-lausunnot ja työtapaturmat	HY	98	397	
Elintarviketyö	TaY	54	651	
Epidemiologia	TaY	54	651	Päivitetty
Kemikaalien terveystarkkailun arviointi ja hallinta	HY			Valmis, julkaisu 2017
Kognitiivinen toimintakyky ja työ		32	426	Kesäkuuhun asti
Konepajatyö	TaY	65	1053	
Kouluttajalääkärin portfolio	UEF	4	26	Maaliskuusta lähtien
Kuinka voin auttaa? Vuorovaikutustaitoja työterveyslääkärille.	UEF	11	154	Heinäkuusta lähtien
Kuljetusala- ja ajoterveyshuoltoja	HY	44	428	Päivitys jatkuu 2017
Kuntoutus ja työkyvyn tuki työterveyshuollossa	HY			Suljettu
Lakipakki - osa 1	TaY	120	1941	
Lakipakki – osa 2	TaY	45	635	Heinäkuusta lähtien
Maatalousyrittäjien työterveyshuolto	UEF	43	211	Päivitetty
Melu ja työ	HY			
Näkökulmia suomalaisen työn, työlääketieteen ja työterveyshuollon historiaan	UEF	19	81	Päivitetty
Opettajainhuone	UEF	103	603	
Pienyritysten työterveyshuolto	OY	Siirtyi vuodelle 2017		
Päihteet ja työterveyshuolto	TaY	1	55	Päivitetty
Rakennusalan työterveyshuolto	TaY	26	140	
Sisäilma ja terveys	HY			Suljettu
Tapauspankki: kliinisiä tapauksia	HY	56	406	
Tapauspankki: ammatillinen kuntoutus	UEF	64	974	Päivitetty
Tehokas tiedonhaku	HY			Suljettu
Terveysalan työterveyshuolto	OY	Siirtyi vuodelle 2017		
Terveyshallinnon työterveyshuollossa	TaY	47	246	

Yleisön yleiskatsaus

Kaikki käyttäjät
100,00 % Istunnot

Yleiskatsaus

Istunnot
11 873

Käyttäjät
6 559

Sivun katselut
24 674

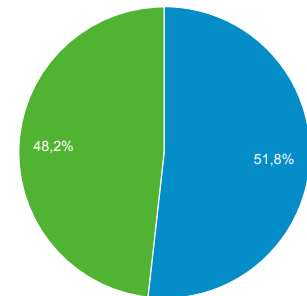
Sivut/istunto
2,08

Istunnon keskim. kesto
00:01:49

Välitön poistuminen
prosentteissa
64,04 %

% uutta istuntoa
51,66 %

■ New Visitor ■ Returning Visitor

Kaupunki	Istunnot	% Istunnot
1. Helsinki	5 920	49,86 %
2. Tampere	857	7,22 %
3. Kuopio	837	7,05 %
4. Oulu	639	5,38 %
5. Turku	361	3,04 %
6. Espoo	270	2,27 %
7. Vantaa	218	1,84 %
8. Lappeenranta	208	1,75 %
9. Jyvaskyla sub-region	161	1,36 %
10. Seinajoki	158	1,33 %

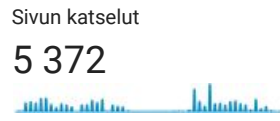
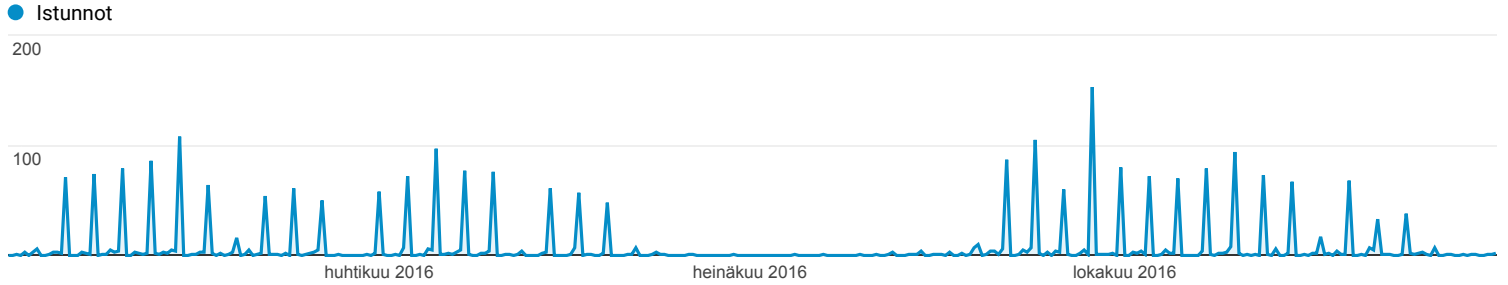

1.1.2016 - 31.12.2016

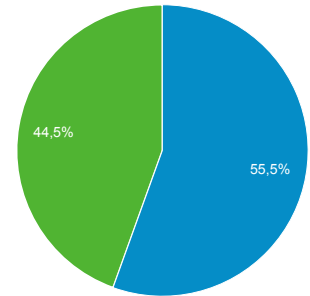
Yleisön yleiskatsaus

Kaikki käyttäjät
100,00 % Istunnot

Yleiskatsaus

■ Returning Visitor ■ New Visitor

Kaupunki	Istunnot	% Istunnot
1. Helsinki	1 387	51,14 %
2. Lappeenranta	122	4,50 %
3. Vantaa	107	3,95 %
4. Seinäjoki	86	3,17 %
5. Jyväskylä sub-region	83	3,06 %
6. Oulu	83	3,06 %
7. Tampere	76	2,80 %
8. Turku	75	2,77 %
9. Siilinjarvi	68	2,51 %
10. Espoo	64	2,36 %